DRZEWO POLSKIE

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM PRZEMYSŁU I HANDLU DRZEWNEGO ORAZ LEŚNICTWA

REDAKCJA i ADMINISTRACJA w WARSZAWIE ul. PIĘKNA Nr. 13 m. 3, TELEFON 112-96.

PRENUMERATA KWARTALNA łącznie z dodatkami w kraju zł. 12, zagranicą $ 2.50	KONTO CZEKOWE P. K. O. Warszawa Nr. 16.350	TARYFA OGŁOSZENIOWA NA OSTATNIEJ STRONIE

Przedruk bez podania źródła wzbroniony.

Rok II. *Warszawa, dn. 25 czerwca 1928 r.* *№ 12.*

ALEKSANDER DĄBROWSKI

WARSZAWA

Zagadnienie racjonalnej gospodarki drzewem

II.

Przyczyny nadmiernych wyrębów.

Przyczyn dewastacji naszych lasów nie należy szukać w złej woli ich właścicieli, a już zupełnie w szkodliwości przemysłu i handlu drzewnego, lecz przedewszystkiem w ogólnej sytuacji gospodarczej, w jakiej się znalazł nasz kraj po wojnie i w tych koniecznościach państwowych, które w całości musiały znaleźć swe zaspokojenie, a zaspokojone być mogły tylko własnemi siłami.

Przyczyny te dadzą się ująć pokrótce, a mianowicie:

1) ogólna sytuacja polityczno - gospodarcza kraju po wojnie,

2) konieczność reformy rolnej,

3) „ uregulowania serwitutów,

wreszcie jako przyczyny natury szczególnej, trzeba wymienić:

1) Uchwałę Sejmu Ustawodawczego o upaństwowieniu lasów prywatnych,

2) Ustawę o daninie lasowej,

3) błędy polityki leśnej i drzewnej.

Objektywne przyczyny dewastacji lasów leżą zasadniczo poza wolą i chęcią właścicieli lasów lub przemysłowców i kupców drzewnych, a tylko praktyczne rozwiązanie sytuacyj, wynikających z tych przyczyn, może ulegać ich wpływowi, aczkolwiek w bardzo nieznacznej mierze. Natomiast przyczyny szczególne w pierwszej linji spadają albo na barki całego społeczeństwa, jak uchwała o upaństwowieniu lasów, ustawa o daninie lasowej, albo obarczają prawie wyłącznie rząd, chociaż trzeba i tu zaznaczyć, że był on w pewnej mierze skrępowany istniejącem ustawodawstwem państw zaborczych.

Z powyższego można wysnuć wniosek, że obecne nadmierne wyręby są zjawiskiem przejściowem i że ustaną one z chwilą, kiedy cel ustawodawczy, polegający na przebudowie ustroju rolnego w kraju, zostanie osiągnięty. Należy tylko mieć na względzie, żeby nieuchronne w tych warunkach umniejszenie się powierzchni leśnej w Polsce zostało skompensowane przez racjonalną hodowlę lasu i celową politykę ogólno gospodarczą w której pierwszorzędną rolę odegrać winna, szczególniej w województwach wschodnich, regulacja służebności, meljoracja gruntów leśnych oraz rozbudowa dróg komunikacyjnych.

Jako konsekwencje powyżej zarysowanego stanu rzeczy w naszych lasach, możemy stwierdzić następujące:

1) w z r o s t p o w i e r z c h n i n i e u ż y t k ó w.

Niedostateczne zalesienie zrębów w lasach prywatnych, zgłaszanie do parcelacji terenów leśnych często nie nadających się pod kulturę rolną, zwiększa powierzchnię nieużytków w kraju w tempie nader znacznem.

2) Spadek produkcji drewna.

Dzięki ustawicznemu zmniejszaniu się kapitału drzewnego znakomicie obniża się jego potencjalna siła produkcyjna, dając w wyniku niższy przyrost masy drzewnej niż ten, który lasy powinny by wydawać, szczególnie kiedy zapotrzebowanie na drewno stale wzrasta. Według obliczeń Gliwica (Podstawy ekonomiki światowej — tom I-y str. 155) spożycie materjałów tartych podwaja się w przeciągu lat 50-ciu, pomimo coraz szerszego zastosowania materjałów zastępczych. W obecnym stanie produkcji drewna, obliczanej przeciętnie na około 20.500.000 m^3 w tem 52%, a więc 10.660.000 m^3 drewna użytkowego, przy wzrastającej konsumcji wewnętrznej należy przedsięwziąć wszelkie kroki dla wzmożenia tej produkcji, w przeciwnym bowiem razie spadek siły produkcyjnej lasów mógłby stworzyć niebezpieczeństwo deficytu drzewnego dla Polski.

3) Niebezpieczeństwo dla bilansu handlowego.

Dewastacja lasów jest powszechnem zjawiskiem światowem. Powołany wyżej Gliwic oblicza, że światowa nadwyżka wyrębu nad przyrostem wynosi 33%. Zestawiając to z ustawicznym wzrostem konsumcji drewna, dochodzimy do wniosku, że wzmożony popyt na drewno przy wciąż zmniejszającej się w wyniku dewastacji lasów podaży jego, musi w przyszłości doprowadzić do znacznej zwyżki cen na drewno na rynkach światowych. Ze zwyżki tej nie będziemy mogli korzystać, jeżeli nadużywając nasz kapitał drzewny dojdziemy do deficytu, który uniemożliwi nam eksport drewna. Jeżeli zaś uprzytomnimy sobie, że w r. 1927 udział wartościowy eksportu drewna w bilansie handlowym sięga do 25%, a pomimo to bilans handlowy jest deficytowy, to nie ulega wątpliwości, że gdy nie stać nas będzie na eksport drewna, deficytowość tego bilansu musi się pogłębić.

4) Brak surowca dla przemysłu drzewnego.

Według obliczeń Komisji Ankietowej istniejące u nas w 1927 r. tartaki w ilości 1.510, z liczbą traków 3.353—mogą rocznie przerobić przy 8-godzinnym dniu pracy, przy jednej zmianie i 260 dniach roboczych — razem około 12.164.000 m^3 surowca, a więc ilość drewna, przekraczającą poważnie ilości, będące do dyspozycji produkcji tartacznej. Faktyczne spotrzebowanie kłód tartacznych jest znacznie niższe, a 1) dlatego, że poważna ilość tartaków, przedewszystkiem w województwach zachodnich, jest zupełnie lub poczęści nieczynna z powodu braku drewna w okolicznych lasach i niekalkulującego się dowozu jego z głównych, dalekich ośrodków produkcji leśnej; 2) dlatego, że wielka część traków, jako przestarzałych, nie nadaje się do pracy lub też w małym bardzo stopniu. W przyszłości i to niedalekiej, nieunikniona będzie likwidacja tartaków, zbytnio od lasu oddalonych oraz tych, które nie będą mogły przeprowadzić modernizacji swych urządzeń. Ilość tartaków, które po zmodernizowaniu będą się mogły utrzymać — ureguluje życie ujawniające się w tym wypadku w podaży surowca i popycie na produkt tartaczny. Że z czasem, po racjonalizacji przemysłu drzewnego, będziemy mogli przerabiać cały roczny przyrost naszych lasów w kraju, nie ulega wątpliwości — obecnie jednak mimo stosunkowo wielkiej ilości traków przy nienormalnej nadprodukcji surowca nie byliśmy do tego zdolni ze względów czysto technicznych, nie mówiąc już o względach kalkulacyjnych (zbyt wygórowane ceny surowca). Modernizacja tartaków i reorganizacja pracy w nich są niezmiernie pożądane z następujących względów: 1) potanienie produkcji tartacznej, 2) umożliwienie płacenia stosunkowo wyższych cen za surowiec drzewny, przez co osiągnie się podwyższenie renty lasowej, 3) uszlachetnienie produkcji, co przez wyższą wartość lepszych sortymentów umożliwi w zmniejszonym eksporcie drewna zrównoważyć ubytek ilościowy. Obecnie jeszcze z racji złego stanu technicznego naszego tartacznictwa przeróbka drewna w kraju przy wysokich cenach surowca naogół się nie kalkuluje, skąd bierze swe źródło nadmierny eksport drewna okrągłego, który w ostatnich latach przedstawiał się w tonach — jak następuje: 1923 r. = 1.615.088, 1924 r. = 589.991, 1925 r. = 1.582.276, 1926 r. = 2.991.964, 1927 r. = 4.031.480. Pewną rolę odgrywa przytem i słaba konsumcja drewna w kraju, która wynika z ukończenia odbudowy wsi i odwlekania się rozbudowy miast.

Groźnie przedstawia się również sprawa surowca dla przemysłu, produkującego forniery i dykty.

Produkcja drewna olszowego w lasach państwowych i niepaństwowych wynosi około 730.000 m^3, w czem maksymalnie 50% drewna użytkowego czyli 365.000 m^3. Z całej tej masy drewna użytkowego olszowego zaledwie tylko część najwyżej 40%, nadaje się ze względów technicznych do wyrobu fornierów i dykt, a więc ca 146.000 m^3. W r. 1927 eksport dykt i obłogów przekroczył 103.000 m^3 surowca, zapotrzebowanie zaś wewnętrzne surowca na dykty i forniery osiągnęło ca 42.000 m^3 surowca. Razem spożycie drewna olszowego fornierowego wyniosło ca 155.000 m^3, czyli, że istniejące zakłady fornierów i dykt w całości konsumują normalny przyrost roczny drewna olszowego, nadającego się do tego przemysłu. Zważywszy zaś, że istniejące dane statystyczne eksportu obłogów, fornierów i dykt za ostatnie cztery lata wykazują stały jego wzrost, a i spożycie wewnętrzne bezustannie wzrasta, możemy stwierdzić, że w najbliższych latach już przemysł dyktowy nie będzie mógł opierać się wyłącznie na drewnie olszowem jako surowcu, lecz będzie musiał sięgnąć do zużycia innych gatunków drewna liściastego a nawet iglastego.

Wzrasta również niebezpieczeństwo braku surowca dla przemysłu papierniczego i celulozowego, gdyż lasy świerkowe, produkujące tak zwaną papierówkę, podlegają dewastacji w jeszcze większym stopniu, niż inne. Ogólna powierzchnia lasów świerkowych w Polsce wynosi około 766.283 ha, w tem lasów państwowych 214.592 ha, lasów prywatnych 551 631 ha. Ogólna ich produkcja czyli przyrost wynosi około 2.785.000 m^3 masy drzewnej. Ze względów technicznych tylko część, mianowicie ca 35% tej masy, jako cienkiego drewna, nadaje się do wyrobu papierówki tak, że jej produkcja w Polsce może być obliczaną na około 983.000 m^3 lub 1.277.000 mp. wzgl. 638.500 ton drewna papierniczego rocznie. Wyręby zaś drewna papierniczego, obliczając je na podstawie przewozów P. K. P. w 1926 r., dają nam 2.607.414 m^3 masy.

W r. 1927 wyeksportowano 2.544.733 mp. papierówki, krajowa zaś produkcja papiernicza zużyła ca 636.000 mp. w sumie więc w roku tym spożyto drewna papierniczego ca 3.181.000 mp., a więc w r. 1926 zużyto papierówki przeszło o 104% ponad przyrost normalny, zaś w r. 1927 przeszło o 149%.

Jedynym momentem, który pozwala nam na sprawę nadmiernego eksportu papierówki w ostatnim roku nie zapatrywać się tak pesymistycznie, jak by to stosownie do wyżej podanych cyfr należało, jest ten, że w obecnych warunkach, kiedy zbyt na materjały tarte świerkowe i jodłowe zagranicą i w kraju uległ notorycznemu zmniejszeniu, wywozi się jako papierówkę również takie sortymenty drewna okrągłego świerkowego, które w normalnych warunkach byłyby użyte na cele tartaczne. W wywozie papierówki w ubiegłym roku ilość tego rodzaju grubszego drewna dochodzi do 50%.

Reasumując zagadnienie racjonalnej gospodarki leśnej daje się ustalić cały szereg tez zasadniczych, które muszą być w odpowiedni sposób realizowane przez państwową politykę leśną i drzewną, jeżeli lasy polskie mają być traktowane jako objekt ciągłej i trwałej racjonalnej gospodarki leśnej, a nie tylko eksploatacji, jeżeli drewno ma być stale, a nie doraźnie czynnikiem, wpływającym na dodatnie kształtowanie się bilansu handlowego, i jeżeli przemysł drzewny ma uzyskać warunki trwałego i ciągłego rozwoju postępowego w przyszłości.

Tezy racjonalnej gospodarki leśnej.

1) Dążenie do utrzymania w Polsce powierzchni leśnej w granicach dzisiejszych.

2) Pokrywanie ubytku gruntów leśnych, spowodowanego koniecznościami gospodarczemi, przez równoczesne zalesienie nieużytków, nie nadających się pod inną kulturę.

3) Podniesienie produkcji drewna w lasach, przedewszystkiem drogą intensywnej akcji zalesień zrębów, meljoracyj leśnych, oraz rozbudowy sieci komunikacyjnej, dostosowanej do potrzeb racjonalnaj gospodarki leśnej.

4) Podniesienie produkcji drewna w lasach, jak pod względem ilościowym, tak i pod względem jakościowym drogą podniesienia sprawności i intensywności gospodarstwa leśnego w granicach hodowli lasu oraz jego pielęgnowania zgodnie z przyrodniczemi podstawami nowoczesnej nauki o lesie.

5) Zabezpieczenie trwałości i ciągłości produkcji lasów w drodze uporządkowania spraw, związanych ze sporządzaniem planów urządzeń gospodarstw leśnych.

6) Podniesienie rentowności produkcji leśnej na drodze państwowych aktów prawodawczych.

7) Umożliwienie wykorzystania całkowitej produkowanej w kraju masy drzewnej przez przemysł drzewny drogą jego modernizacji i racjonalizacji jego produkcji.

Dla zrealizowania powyższych tez należałoby w czasie najbliższym uwzględnić następujące:

Wnioski.

I. Przeprowadzić powszechny spis lasów w kraju i przyspieszyć ustalenie katastru leśnego.

II. Z uwagi na to, że Ustawa z dnia 24.VI.1927 roku „O zagospodarowaniu lasów niestanowiących własności Państwa“ całą kontrolę nad należytem jej wykonaniem porucza władzom ochrony lasów, że wobec tego na władze te została nałożona odpowiedzialność za całość lasów prywatnych w Polsce i racjonalną w nich gospodarkę, dalej z uwagi na to, że wobec przeważnie niskiego poziomu zagospodarowania lasów prywatnych i braku w zarządach tych lasów odpowiednio wykwalifikowanych sił, tylko należycie postawiona działalność władz ochrony lasów może nadać tej gospodarce właściwy kierunek i wpłynąć na bardziej odpowiadający celowi dobór personelu administracyjnego lasów prywatnych, należy:

a) powiększyć personel ochrony lasów do podwójnej przynajmniej jego ilości najpóźniej w przeciągu 5 lat, gdyż obecnie istniejący jest niewystarczający (1 komisarz ochrony lasów przypada średnio na 60.000 ha).

b) przyjmować do służby w urzędach ochrony lasów wyłącznie wykwalifikowane siły fachowe, posiadające odpowiedni cenzus naukowy, stosownie więc do tego podwyższyć uposażenie tych urzędników do takiej wysokości, którąby była objektywnie dostateczną gwarancją przyciągnięcia do tej odpowiedzialnej pracy wybitnych sił ukwalifikowanych z pośród leśników.

III. Przeciwdziałać dalszemu kurczeniu się przestrzeni leśnej w kraju przez:

a) odpowiednie zmodyfikowanie przepisu, zawartego w rozporządzeniu z dnia 1.II.1927 r. o zniesieniu służebności, a dotyczącego dowolnego ich znoszenia, dopuszcza on bowiem oddawanie nieograniczonych ilości terenów podleśnych (obowiązkowo wylesionych) za likwidowane serwituty.

b) przez przeznaczenie na zalesienie nieużytków odpowiednich kredytów długoterminowych, oprocentowanych stosownie do niskiej renty lasowej.

IV. Dla uporządkowania stosunków wśród mniejszej własności leśnej poniżej 50 ha, należy wydać:

a) ustawę o spółkach leśnych,

b) ustawę ograniczającą prawo podziału lasów poniżej pewnego minimum,

c) uruchomić na koszt Państwa specjalną akcję instruktorską w kierunku należytego propagowania zasad racjonalnej gospodarki leśnej oraz potrzeby zalesiania nieużytków,

e) uruchomić pomoc techniczną.

V Zorganizować racjonalnie nasiennictwo leśne.

VI. Umożliwić drogą odpowiedniej polityki kredytowej oraz taryfowo-celnej osiągnięcie wyższych rezultatów wydajności w produkcji przemysłowo-drzewnej przy równoczesnem zaoszczędzeniu surowca.

INŻ STANISŁAW IHNATOWICZ
WARSZAWA

Budżet Ministerstwa Rolnictwa na rok 1928-29

W dalszym ciągu rozważań nad budżetem M. Rolnictwa w dziale B Przedsiębiorstwa „Lasy Państwowe“, po przytoczeniu w Nr. 11 Drzewa Polskiego — ogólnego i szczegółowego planu użytkowania preliminowanych do cięcia drzewostanów i mającej pozyskać się stąd masy drzewnej. obecnie trzeba przytoczyć szczegółowy plan finansowo-gospodarczy na oba okresy obrachunkowe, od 1. X. 27—30.IX. 28 r. i od 1. X. 28 do 30/IX. 29 r. Dopiero po przedstawieniu całości budżetu przedsiębiorstwa „Lasy Państwowe“ będzie można przeprowadzić jego analizę i poddać pewnej krytyce, a także wyciągnąć z tego wnioski, aby czytelnik mógł sam dokładnie kontrolować bieg i uzasadnienie rozumowań autora.

Szczegółowy plan finansowo-gospodarczy na okres obrachunkowy od 1. X. 1927 roku do 30. IX. 1928 roku.

WPŁYWY				ROZCHODY			
Dział	Paragraf			Dział	Paragraf		
7		Lasy Państwowe zł,	162,915,082	7		Lasy Państwowe zł.	91,425,312
	1	Produkcja zasadnicza	154,293,076		1	Administracja	27,782,330
	2	„ uboczna	3,937,076		2	Koszty eksploatacji	15,151,182
	3	Różne	4,684,936		2a	Wydatki gospodarcze	13,577,860
					3	Świadczenia socjalne	1,178,807
					4	Koszty sprzedaży	404,021
					5	Różne	3,288,579
					7	Budowle, urządzenia i kupno nieruchomości	30,042,533
							91,425,312
						Preliminowany czysty dochód, jako wypłata do skarbu	71,489,770
			162,915,082				162,915,082

Objaśnienia do planu finansowo gospodarczego na okres obrachunkowy od 1/X. 27 r. do 30/IX. 1928 r. zawierają wg preliminarza budżetowego następujące szczegóły:

Wpływy.

§ 1. Produkcja zasadnicza — zł. 157.404.510. Pozycja 1 Użytki główne leśne — 150.354.440 zł., pozycja 2. Gospodarstwo przemysłowe — 3.026.670 zł.; pozycja 3. Środki komunikacyjne — 911.960 zł. Użytki główne leśne. Szczegółowy plan dochodów z użytków głównych leśnych przedstawiony jest w załącznikach 1 i 2, które były przytoczone w Nr. 11 Drzewa Polskiego.

Gospodarstwo przemysłowe. a) tartaki, dochód netto — 2.030.710 zł. Do przetarcia w państwowych tartakach preliminuje się 145.300 m^3 materjałów krągłych (patrz zał. 2 poz. 6). Z powyższej masy otrzyma się materjału tartego 78.600 m^3 (A więc tylko 54.1% wyzyskania przy przetarciu! Świadczy to o niskim poziomie technicznym tartaków państwowych. Uwaga autora), ze sprzedaży którego otrzyma się 7.898.910

zł. Prócz tego preliminuje się kwotę 785.473 zł. z tenuty dzierżawnej w gotówce oraz z opłat za przetarcie kloców tartacznych dla osób prywatnych, czyli, że ogólna suma dochodu brutto z tartaków wynosi kwotę 8.684.383 zł.

Wydatki na tartaki składają się z wartości 145.300 m³ kloców w kwocie 5.284.738 zł. (patrz zał. 2 poz. 6) oraz z kosztów dostaw i przetarcia w sumie 1.368.935 zł., czyli ogólna suma wydatków na tartaki wyniesie 6,653.673 zł.

Dochód netto wyniesie zatem 2.030,710 zł.

Dochody netto z innych zakładów przemysłowych składają się przeważnie z tenuty dzierżawnej, a mianowicie:

b) terpentyniarnie	200.010
c) wyłuszczanie nasion	17.050
d) ropa bruttowa	539.800
e) węgiel kamienny	74.880
f) kamieniołomy	9.330
g) torfowiska	21.520
h) cegielnie	37.330
i) młyny	21.730
f) wynajęte budynki	9.770
k) inne zakłady przemysłowe	64.540 (a więc razem
wynosi to sumę zł.	995.960 Uwaga autora).

Środki komunikacyjne. Dochody ze środków komunikacyjnych składają się z opłat za przewozy materjałów drzewnych kolejkami leśnemi i z tenuty dzierżawnej za kolejki wydzierżawione.

§ 2. Produkcja uboczna — zł. 3.937.076.

Pozycja 1. Użytki uboczne leśne — 3.506.089 zł., Pozycja 2. Łowiectwo — 140.064 zł. Pozycja 3. Rybołóstwo — 290.923 zł.

Użytki uboczne leśne.

a) pasza i trawozbiory	1.551.182
b) owoce leśne	161.135
c) glina, piasek i kamienie	217.332
d) żywica i soki drzewne	126.550
e) ściółka leśna	178.598
f) nasiona leśne	311.210
g) użytkowanie rolne zrębów i gruntów	810.523
h) inne użytki uboczne	149.559 (razem wy-
niesie to zł.	3.506.089 Uwaga autora).

Łowiectwo. Ze sprzedaży zwierzyny i skór na terenach nie wydzierżawionych i tenuta za wydzierżawienie polowań.

Rybołóstwo. Wpływy z połowu ryb we własnym zarządzie i dochód z wydzierżawionych ośrodków rybnych.

§ 3. Różne — 4.684.936.

Pozycja 1.	Komorne za wynajęte urzędnikom mieszkania	10.520
„ 2.	Odszkodowania za przekroczenia leśne	812.046
„ 3.	Dzierżawa miejsc składowych, bindug i lądów	36.020
„ 4.	Sprzedaż zużytego inwentarza	13.880
„ 5.	Sprzedaż materjałów z rozebranych budynków	17.140
„ 6.	Inne dochody	95.330
„ 7.	Odsetki od prolongowanych należności	1.500.000
„ 9.	Dochody netto z dóbr komory Cieszyńskiej	2.200.000

Dochody z dóbr komory Cieszyńskiej: Na dochody brutto z komory Cieszyńskiej składają się następujące 1) z produkcji zasadniczej 3.551.479 zł. 2) z produkcjii ubocznej — 122.738 zł. 3) różne wpływy — 94.170 zł. — razem 3.768.387 zł.

Na wydatki składają się następujące pozycje: 1) na administrację — 501.823 zł. 2) na koszty eksploatacyjne — 437.417 zł. 3) na wydatki gospodarcze — 226.937 zł. 4) na świadczenia socjalne — 173.370 zł. 5) na koszty sprzedaży — 2,450 zł. 6) na różne wydatki — 197,290 zł, 7) na urządzenia i budowle — 29,100 zł. — razem 1,568,387 zł.

Dochód netto wynosi zatem 2,200,000 zł. W wydatkach na administrację preliminowano uposażenie dla 53 urzędników i 80 funkcjonarjuszów niższych, których etaty przewidziano w rozchodach (patrz objaśnienia do rozchodów § 1, poz. 1).

Rozchody.

§ 1. Administracja — 27,782,330 zł.

Pozycja 1.	Pensje urzędników i funkcjonarjuszów niższych	20,009,850
„ 2.	Inne świadczenia na rzecz urzędników i funkcjonarjuszów niższych	2,762,512
„ 3.	wydatki kancelaryjne	620,905
„ 4.	Podróże służbowe i przesiedlenia	2,000,000
„ 5.	Lokal, opał i oświetlenie	298,173
„ 6.	Konserwacja i remont budynków administrac.	2,090,890

Etaty urzędników i funkcjonarjuszów niższych sumarycznie wynoszą na rok budżetowy 27/28 — 3,828 i 5,703, na okres obrachunkowy — 4,297 i 5,829. Podług stopni służbowych podział jest następujący na okres obrachunkowy; urzędnicy: IV — 4; V — 19; VI — 136; VII — 525; VIII — 670; IX — 1,096; X — 1,107; XI — 613; XII — 127; razem 4,297, w tem 53 etaty Komory Cieszyńskiej,

Funkcjonarjusze niżsi; X — 12; XI — 20; XII — 67; XIII — 26; XIV — 42; XV — 95; XVI — 1,118; XVII — 2,206; XVIII — 1,656; XIX — 587; razem — 5,829, W tem 80 etatów Komory Cieszyńskiej:

Inne świadczenia na rzecz urzędników i funkcjonarjuszów niższych. Zapomogi nagrody pieniężne 981,392

w tem gratyfikacje przewidziane w § 15 rozporządzenia Prezydenta Rzpltej z d, 30/XII. 24 roku, (D. U. R. P, Nr. 119 poz. 1079) dla pracowników nadleśnictw, dyrekcyj i centralnego zarządu w Misterstwie za przyczynienie się do podniesienia dochodów.

Zasiłki na opłaty szkolne	116,423
Umundurowanie	53,439
Opłaty ubezpieczeniowe	371,680
Świadczenia w naturze dla personelu leśnego	1,239,578

§ 2, Koszty eksploatacji — 15,151,182.

Pozycja 1.	Użytki główne leśne	12,212,383
„ 3.	Środki komunikacyjne	2,755,344
„ 4.	Użytki uboczne leśne	125,842
„ 5.	Łowiectwo	32,693
„ 6.	Rybołóstwo	24,920

Użytki główne leśne,

a) koszty wyrobu 2,164,529 m³ drewna użytkowego	4,147,944
b) koszty wyrobu 2,468,769 m³ drewna opałowego	4,231,023
c) koszty dostaw i przewozów 429,703 m³ drewna użytkowego	1,492,367
d) koszty dostaw i przewozów 702,383 m³ drewna opałowego	2,341,049

Środki komunikacyjne,

Koszty utrzymania dróg, ścieżek oraz mostów na drogach leśnych (w tem 250,000 zł. na naprawę szkód powodziowych w obrębie Dyr. Lwowskiej)	1,663882
Utrzymanie dróg wodnych	24,320
Koszty utrzymania kolejek leśnych we własnej administracji	1,067,142

§ 2-a. Wydatki gospodarcze — 13,577,860,

Pozycja 1,	Odnowienie lasów	9,090,985
„ 2.	Ochrona lasów	1,024,381
„ 3.	Urządzenia meljoracyjne	1,987,206
„ 4.	Urządzenia lasów i rewizje drzewostanów	776,700
„ 5.	Uzupełnienie inwentarza	645,495
„ 6	Konserwacja inwentarza	53,093

Odnowienie lasów. Koszty przeprowadzenia nowych zalesień około 70,000 ha, założenie nowych szkółek, uzupełnienie i poprawki dawniejszych zalesień oraz koszty pozyskania nasion.

Ochrona lasów. Koszty ochrony granic lasów i stanu posiadania, koszty ochrony lasów od pożarów, wydatki na kopanie rowów, kanałów ochronnych oraz koszty walki z owadami, (kornik, sówka-chojnówka i inne),

Urządzenia meljoracyjne. Wydatki na odwodnienie przestrzeni leśnych, oczyszczanie rowów i kanałów odwodniających oraz wydatki na prace przygotowawcze do przeprowadzenia planowych meljoracyj, oczyszczenie gruntów z kamieni i korzeni, zasilenie łąk w obrębie lasów sztucznemi nawozami.

Urządzenia lasów i rewizje drzewostanów. W pozyzji tej preliminuje się oprócz wydatków rzeczowych, połączonych z przeprowadzeniem urządzenia lasów i rewizji drzewostanów oraz pomiarów geodetycznych, również wydatek na uposażenie kontraktowych taksatorów i mierników.

§ 3. Świadczenia socjalne — 1,178,807.

Pozycja 1.	Opłaty ubezpieczeniowe	1,053,807
„ 2.	Odszkodowania i pomoc w nagłych wypadkach	75,000
„ 3.	Prowizje, emerytury i dary z łaski	50,000

§ 4. Koszty sprzedaży — 404,021.

Pozycja 1.	Koszty ogłoszeń i inne koszty sprzedaży	196,519
„ 2.	Najem, utrzymanie i konserwacja miejsc składowych, bindug i lądów	107,502
„ 3,	Propaganda, wystawa i wydawnictwa	100,000

§ 5. Różne — 3,288,579.

Pozycja 1.	Podatki i ciężary	2,903,685
„ 2.	Ubezpieczenia od ognia i włamania	15,700
„ 3.	Koszty sądowe	25,370
„ 4.	Zwroty dochodów	6,950
„ 5.	Inne wydatki	256.874
„ 6.	Kursy dokształcające dla funkcjonarjuszów administracji leśnej i praktyki wakacyjne	80,000

§ 7. Budowle, urządzenia i kupno nieruchomości — 30,042,533.

Wykończenie rozpoczętych i wzniesienie nowych budowli dla dyrekcyj lasów, urzędów i personelu leśnego wraz z wartością własnego materjału — 8,000,000 zł.; budowa nowych kolei leśnych i innych zakładów przemysłowych oraz zakup taboru i maszyn — 1,064,083 zł.

Kupno budynków i gruntów w celach zaokrąglenia granic posiadłości państwowej oraz tranzakcje zamienne w celu nabycia powierzchni leśnych — 3,000,000 zł.

Koszty nabycia dóbr Krotoszyńskich 12,500,000 zł. i dóbr Runowo — 3,750,000 zł. III rata za wykup od Ministerstwa Komunikacji 550 klm. toru kolejek leśnych — 1,728,450 zł.

W identyczny sposób opiewają objaśnienia do planu szczegółowego finansowo-gospodarczego na okres obrachunkowy od 1. X. 28 r do 30. IX. 1929 r.

Dla tego też nie są one tutaj przytoczone dosłownie, natomiast przy dalszem omawianiu tych planów, w miarę potrzeby będą cytowane odnośne szczegóły.

Szczegółowy plan finansowo-gospodarczy na okres obrachunkowy od 1. X. 1928 roku do 30. IX. 1929 roku.

WPŁYWY				ROZCHODY			
Dział	Paragraf			Dział	Paragraf		
7		Lasy Państwowe	zł. 166,560,510	7		Lasy Państwowe	zł. 78,764,880
	1	Produkcja zasadnicza	157,404,890		1	Administracja	29,956,240
	2	„ uboczna	4,492,470		2	Koszty eksploatacji	17,399,980
	3	Różne	4,663,150		2a	Wydatki gospodarcze	14,016,410
					3	Świadczenia socjalne	125,000
					4	Koszty sprzedaży	353,450
					5	Różne	3,679,400
					7	Budowle, urządzenia i kupno nieruchomości	13,234,400
							78,764,880
						Preliminowany czysty dochód, jako wpłata do Skarbu	87,795,630
			166,560,510				166,560,510

C. d. n.

DZIAŁ PRAWNY

ADW. STEFAN URBANOWICZ
WARSZAWA

Odpowiedzialność karna za przekroczenia przepisów prawnych o gospodarce leśnej

w związku z nową ustawą o postępowaniu administracyjno-karnem

Zajmując się parokrotnie na łamach „Drzewa Polskiego" kwestją przepisów nowej ustawy o zagospodarowaniu lasów, nie stanowiących własności Państwa, nie zatrzymywaliśmy się dotąd szczegółowiej nad kwestją przepisów karnych, mających zastosowanie na wypadek przekroczenia postanowień, dotyczących gospodarki leśnej.

Jeżeli chodzi o stan prawny, istniejący przed wejściem w życie nowej ustawy, to odnośne postanowienia karne były zawarte w dwuch rozdziałach obowiązującego (o ile chodzi o b. zabór rosyjski) u nas kodeksu karnego z 1903 roku, a mianowicie: o ile chodzi o wykroczenia ze strony samego właściciela, względnie osób przez niego upoważnionych, to zawarte one były w artykułach 243, 244, 245 oraz 255, 256, 257 i 258 kodeksu karnego, w części 11 tego kodeksu, dotyczącej pogwałcenia przepisów zabezpieczających dobrobyt publiczny. Już samo miejsce, w którem przepisy te znajdują się, wskazuje, iż chodzi tu o przepisy mające na widoku wykroczenia przeciw interesowi publicznemu, zainteresowanemu w ciągłości oraz trwałości gospodarki leśnej.

Druga grupa artykułów, odnoszących się do wykroczeń leśnych, zawarta jest w części 36 kodeksu karnego, dotyczącej samowolnego korzystania z cudzego mienia, specjalnie zaś sprawom leśnym poświęcone są przepisy artykułów od 624 do 631. Wypadki przewidziane przez te artykuły dotyczą tak zwanych defraudacyj leśnych i wobec tego, że nowe prawo z 24 czerwca 1927 r. nie uchyliło ich, nie będziemy o nich w danym artykule szerzej mówili, pozostawiając sobie rozpatrzenie tej kwestji do oddzielnego artykułu. O ile jednak chodzi o postanowienia artykułów części 11 kodeksu karnego, to postanowienia te znalazły swoje późniejsze rozstrzygnięcie w dziale nowej ustawy o „Przepisach karnych" i wobec tego z chwilą wejścia w życie nowej ustawy stały się już nieaktualnemi, chyba tylko w sensie pomocniczym dla takiej czy innej interpretacji nowych przepisów karnych, względnie jako ewentualne uzupełnienie luk w nowych przepisach, o ileby się luki takie miały okazać.

Przechodząc do rozpoznania przepisów karnych, zawartych w nowej ustawie lasowej z 24 czerwca 1927 r., zaznaczyć przedewszystkiem muszę, iż przepisy te dotyczą zarówno prawa materjalnego, jak i proceduralnego.

O ile chodzi o kwestje przepisów prawa materjalnego, to zawarte są one w postanowieniach artykułów od 38 do 48, które to artykuły naogół, z pewnemi zmianami, odpowiadają dawnym artykułom działu 11 kodeksu karnego. Przepisy prawa proceduralnego są zawarte w artykułach 49 i 50 nowej ustawy.

Przepisy prawa materjalnego.

O ile chodzi o przepisy prawa materjalnego, to ustanawiają one szereg różnych sankcyj karnych za różne wykroczenia przeciw zasadom gospodarki leśnej, ustalonym przez wzmiankowaną nową ustawę, względnie inne przepisy prawne. Przedewszystkiem więc zostaje ustanowioną kara w artykule 38 (odpowiednik dawnego art. 256 kodeksu karnego) za bezprawną zmianę uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania, przyczem art. 38 przewiduje odrazu odpowiedzialność kwalifikowaną w stosunku do lasów ochronnych. Mianowicie za bezprawną zmianę uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania grozi odpowiedzialność kary grzywny w wysokości od 3-ch do 5-ciu złotych za każdy ar gruntu leśnego, na którym uprawę leśną zmieniono na inny rodzaj użytkowania; jeśli dotyczyło to lasów uznanych za ochronne, grzywna ma wynosić po 10 złotych za ar gruntu leśnego, bądź może być zastosowana kara aresztu do 6-ciu tygodni. Jednak w tym wypadku sankcja karna nie jest jedyną sankcją ustanowioną, gdyż niezależnie od niej art. 4 ustawy przewiduje obowiązek ponownego zalesienia wylesionego bezprawnie gruntu, przyczem zalesienie to winno być dokonane najdalej w ciągu lat 3-ch od 1 czerwca następującego po dokonaniu wyrębu. W razie zaś niezalesienia tego w terminie, władze leśne mogą zarządzić dokonanie zalesienia na koszt właściciela, przyczem za nieterminowe wykonanie zobowiązania grozi właścicielowi znowu dalsza odpowiedzialność karna z art. 40 ustawy. Co jest bezprawną zmianą uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania, określa art. 2 ustawy, o czem już szczegółowiej w swoim czasie pisaliśmy. Jak już wyżej wspomniałem, w razie niezalesienia terminowego przeznaczonych do zalesienia przestrzeni grozi odpowiedzialność z art. 40 ustawy, który głosi, iż winny naruszenia przepisów obowiązujących o sztucznem zalesieniu gruntów leśnych będzie karany grzywną w wysokości od 2-ch do 5-ciu złotych za każdy ar gruntu, podlegającego zalesieniu i za każdy rok przekroczenia terminu zalesienia. Trzeba pod-

kreślić, że artykuł 40 nie przewiduje już oddzielnej kwalifikowanej odpowiedzialności w stosunku do przestrzeni lasów ochronnych. Wypadki stosowania artykułu 40, rzecz naturalna, są szersze niż wzmiankowane wyżej niewykonanie w terminie zalesienia przestrzeni bezprawnie wylesionych.

W myśl art. 5 ustawy wszystkie grunty leśne pozbawione drzewostanów winny być ponownie zalesione, przyczem obowiązek ten przywiązany jest do gruntów leśnych bez względu na zmianę osoby właściciela. A więc we wszystkich tych wypadkach, gdy w myśl ustawy, bądź zarządzenia władzy, opartego na ustawie (np. w wypadku art. 3 ustawy, gdy udzielone zezwolenie na wylesienie nie zostało dokonane w oznaczonym w zezwoleniu terminie) grunty podleśne winne być zalesione; niewykonanie tego obowiązku, bądź nieterminowe wykonanie, skutkować będzie sankcję karną, wynikającą z art. 40 ustawy. Powyższy artykuł 40 nie znajduje odpowiednika w dawnych przepisach kodeksu karnego. Należy przytem odrazu zaznaczyć, że w myśl postanowienia art. 41 przestrzeń mniejsza od 1 ara będzie uważana w wypadkach stosowania sankcyj karnych za cały ar. Zasada ta stosuje się również i do wypadków odpowiedzialności, ustalonej przez art. 39 ustawy, a mianowicie wysokiej odpowiedzialności karnej za wypalanie lub niszczenie kosodrzewiny, ustalonej w wysokości 10 złotych za każdy ar gruntu, na którym nastąpiło zniszczenie kosodrzewiny lub aresztu do 4-ch tygodni. Obowiązek utrzymywania kosodrzewiny ustala art. 15 ustawy.

Postanowienia dalszych 3-ch artykułów, mianowicie 42, 43 i 44-go ustawy mają na widoku wypadki bezprawnych cięć drzewostanów niszczenialub karczunku. Artykuł 42 ma na widoku zwykłe wypadki wykroczeń w tej dziedzinie (stanowi on odpowiednik dawnego art. 255 kodeksu karnego) i ustanawia karę w wysokości od 2 do 4-krotnej wartości ściętych zniszczonych lub wykarczowanych drzew, pni i korzeni. Art. 43 ma na widoku odpowiedzialność kwalifikowaną w razie dokonania powyższych wykroczeń na przestrzeni lasów ochronnych, za co grozi odpowiedzialność od 4-o do 8-krotnej wartości ściętych drzew lub aresztu do 6-ciu tygodni. Wreszcie art. 44 ma na widoku specjalnie wykroczenie przeciw przepisowi art. 21-go (część III ustawy) o zakazie przeprowadzania linji przestrzennego podziału lasu bez odpowiedniego zezwolenia w lasach uznanych za ochronne dla celów wojskowych i karze za to grzywną do 1.000 złotych lub aresztu do 6-ciu tygodni. Obowiązek nieeksploatowania inaczej lasu jak zgodnie z zatwierdzonym przez władze planem lub programem ustanawiają art. 8 — 12 i 21.

Z porównania postanowień powyższych artykułów nowej ustawy z dawnemi przepisami kodeksu karnego widzimy, że naogół odpowiedzialność została bardzo zaostrzoną, gdyż dawniej we wszystkich wypadkach bezprawnych wyrębów (niezależnie od tego, czy lasy były ochronne, czy nieochronne) groziła tylko kara grzywny, równająca się wartości wyciętego lub wykarczowanego lasu z dodatkiem konfiskaty wyciętego materjału, gdy tymczasem nowe przepisy karne, aczkolwiek nie przewidują konfiskaty wyrąbanego materjału, ale przewidują jako minimalną sankcję—dwukrotną wartość ściętych materjałów, a jako maksymalną, w wypadkach lasów ochronnych, nawet wartość ośmiokrotną, dodając do tego jako samodzielną sankcję karną w wypadkach lasów ochronnych również i karę aresztu. Rzecz naturalna w wypadku, gdy winny nie tylko wyciął i wykarczował drzewostan, ale i zamienił teren leśny na inny rodzaj użytków, ma miejsce sankcja karna nietylko z art. 38 ustawy, lecz również i z art. 42 lub 43.

Dalsze postanowienia karne w artykułach 45 i 46 ustawy mówią o sankcjach karnych za pasienie inwentarza lub zbieranie ściółki w wypadkach, gdy jest to przez przepisy prawne zakazane (art. 16, 17 i 21 ustawy). I tu znowu mamy do czynienia ze zwykłą odpowiedzialnością w stosunku do lasów zwyczajnych, gdy winny będzie karany grzywną do 20 złotych oraz odpowiedzialnością, kwalifikowaną w stosunku do lasów ochronnych (oprócz ze względów wojskowych), gdzie grozi odpowiedzialność grzywny do 100 złotych lub aresztu do 3-ch tygodni. Odpowiedni artykuł 257 kodeksu karnego zawierał nieco szersze określenie wykroczenia, gdyż mówił również i o bezprawnem „użytkowaniu ubocznem z lasów“, co rzecz naturalna musi pozostać w mocy o ile zdarzą się takie wypadki, którychby postanowienia art. 45 i 46 nie obejmowały.

Wreszcie postanowienia artykułów 47 i 48 dotyczą wypadków niezastosowania się do postanowień prawnych, mających na widoku ochronę lasu przed szerzeniem się szkodliwych owadów (art. 18 ustawy), przyczem art. 47 ustanawia sankcję karną w formie grzywny do 200 złotych za samo niezawiadomienie właściwej władzy o gromadnem pojawieniu się w lesie szkodliwych owadów leśnych, artykuł zaś 48 przewiduje sankcję karną wyższą do 500 złotych, dla winnych niewykonania orzeczeń lub zarządzeń właściwej władzy co do środków ochronnych przeciw szkodliwym owadom leśnym. Pod odpowiedzialność więc z art. 48 ustawy podejdą również i wszystkie wykroczenia przeciwko nakazanemu przez władze ochrony lasów terminowemu i odpowiedniemu oczyszczeniu lasów po i w trakcie wykonywania eksploatacji leśnej. Jeśli chodzi o wykroczenia przeciw przepisom art. 47 i 48, to w nieco odmiennej formie jednak podobne przepisy zawarte były w dawnych art. 243, 244 i 245 kodeksu karnego, aczkolwiek artykuły te nie mówiły wyraźnie o lesie, a jedynie o szkodliwych owadach w gospodarstwie wiejskiem i w związku z tem mogły były w praktyce powstawać wątpliwości.

Na zakończenie należy zaznaczyć jeszcze jedną zasadniczą różnicę, zachodzącą pomiędzy dawnemi przepisami kodeksu karnego, a postanowieniami nowej ustawy lasowej, a mianowicie przepisy karne działu 11 kodeksu karnego miały przedewszystkiem na widoku jako winnych właściciela lasu lub osobę przez niego upoważnioną, wszelkie zaś bezprawne czyny w stosunku do lasów osób innych podlegały przedewszystkiem sankcji karnej z tytułu postanowień części 36 kodeksu karnego za defraudacje leśne, przyczem jednak w razie jeśli przy defraudacji leśnej winny dopuścił się jednocześnie pogwałcenia i postanowień części 11 kodeksu karnego, mających na widoku utrzymanie prawidłowości gospodarki leśnej, to odpowiadał wówczas kumulatywnie, jak przy idealnym zbiegu przestępstw. Sprawie odpowiedzialności z części 11 kodeksu karnego osób innych, poza właścicielem lasu, bądź upoważnionych przez niego osób, jest poświęcony artykuł 258 kodeksu karnego. Obecnie nowe prawo o gospodarce leśnej mówi wogóle o „winnych“ dokonania tych czy innych wykroczeń przeciw zasadzie gospodnrki leśnej, a więc podpadać pod postanowienie powyższych przepisów karnych, podlegać będą obecnie jednocześnie wszyscy łamiący je. Niezależnie od tego osoby, dokonywujące przez te czyny defradacyj leśnych, będą odpowiadały z części 36 kodeksu

karnego, o czem jednak wypadnie szczegółowiej pomówić w oddzielnym artykule, traktującym przepisy działu 36 kodeksu karnego w stosunku do lasów oraz w związku z rozpoznaniem działu II Rozporządzenia o postępowaniu administracyjno-karnem, mówiącego o zbiegu przestępstw podlegających władzy sądowej i administracyjnej.

Zgodnie z art. 48a Rozporządzenia, surowsze postanowienia karne, zawarte w innych przepisach pozostają w mocy.

Przepisy proceduralne.

Przechodząc do rozpoznania w omawianej materji przepisów proceduralnych, stwierdzić przedewszystkiem należy, iż w myśl art. 49 orzecznictwo karne w sprawach powyższych należy do starosty. Przed rozpoznaniem jednak postanowień art. 49 i 50 ustawy pragnąłbym choć w paru słowach zastanowić się nad kwestją postanowień prawnych, ustalających uprawnienia władz administracyjnych do przeprowadzenia dochodzeń i ustalań na miejscu w kwestji wykroczeń leśnych.

Otóż art. 27 ustawy ustanawia ogólnie, iż w celu wykonywania czynności, wynikających z przepisów ustawy leśnej, organy władz administracyjnych mają prawo wstępu do lasu, oraz żądania przedstawienia sobie potrzebnych dokumentów W razie badania na miejscu w myśl art. 29 ustawy władze są obowiązane o terminie i miejscu badania sprawy na gruncie powiadomić osoby interesowane przynajmniej na 7 dni przed terminem (oprócz wypadków przewidzianych w części 2 art. 27, dotyczących zachowania środków ochronnych przeciw szkodliwym owadom, oraz w wypadkach katastrof żywiołowych. Chcąc więc ustalić materjał obciążający winnych zdawałoby się, iż w zasadzie władza powinna zawiadomić właściciela lasu o mającem nastąpić badaniu tego lasu i wezwać go do asystowania. Sporządzony bez odpowiedniego zawiadomienia protokuł, któryby miał uzasadniać później zastosowanie sankcyj karnych, w każdym bądź razie mógłby wywołać sprzeciw ze strony osoby zainteresowanej i żądanie ponowienia czynności dochodzeniowych na miejscu w jej obecności, oraz z zachowaniem wymagań ustawowych co do sposobu zawiadomienia. Odmienna interpretacja byłaby dopuszczalną tylko wówczas, jeśli by stać na stanowisku, że ma tu zastosowanie nie art. 24 ustawy lasowej lecz art. 65 i 66 Rozporządzenia z dnia 22/III.28 r. o postępowaniu administracyjnem, które dają prawo władzy admin. dokonywania z urzędu oględzin na miejscu bez obowiązkowego uprzedniego zawiadomienia osób interesowanych. Osobiście jednak sądzę, że ma tu w całości zastosowanie art. 29 ustawy lasowej.

Stosując sankcję karną, starosta ma prawo ustalić na wypadek nieściągalności kary grzywny, karę zastępczą aresztu, jak postanawia ustawa „według słusznego uznania“, nie wyższą jednak niż 6 tygodni za czyny karalne, przewidziane w artykułach 38, ustęp 2, 43 i 44 ustawy, 4 tygodnie za czyny przewidziane w art. 38, ustęp 1-szy, 39, 40, 42 i 48 ustawy, 3 tygodnie za czyny przewidziane w art. 46 i 47 ustawy, oraz 4 dni za czyny przewidziane w art. 45 ustawy.

Zgodnie z konstytucyjnie ustaloną zasadą od orzeczenia karnego starostwa, ukarany mógł w myśl art. 50 ustawy odwołać się w ciągu dni 14-tu od dnia doręczenia orzeczenia karnego do właściwego sądu pokoju, wnosząc do starostwa odpowiednie w tej mierze żądanie przekazania sprawy sądowi. Od wyroku sądu pokoju przysługiwało prawo skargi do sądu okręgowego, którego wyrok, zapadły w drugiej instancji, już nie podlegał zaskarżeniu (chyba kasacyjnemu).

Powyżej ustalony tryb zaskarżeń został obecnie zmieniony przez nowe rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dziennik Ustaw Nr. 38 z roku 1928). W myśl artykułu 34 powyższego rozporządzenia (którego odpowiednik znajduje się również i w nowej procedurze karnej) od orzeczenia administracyjno-karnego przysługuje prawo odwołania się na drogę sądową w terminie 7-dniowym od daty doręczenia orzeczenia, przyczem sprawa zostaje przekazaną w myśl postanowień art. 37 rozporządzenia nie do sądu pokoju, lecz do sądu okręgowego, w którego okręgu znajduje się siedziba władzy, wymierzającej karę administracyjną. Od wyroku sądu okręgowego niema możności podania skargi apelacyjnej, jedynie tylko w myśl postanowień art. 626 nowej procedury karnej przysługuje prawo założenia skargi kasacyjnej do Sądu Najwyższego. Szczegółowe przepisy o postępowaniu w tych sprawach przed sądami okręgowemi zawiera zarówno ustawa o postępowaniu administracyjno-karnem, jak i nowa procedura karna.

Na tem zakończymy rozważanie spraw, dotyczących odpowiedzialności karnej za przekroczenia przepisów o prawidłowej gospodarce leśnej. Kwestje zaś, dotyczące defraudacyj leśnych oraz zbiegu przestępstw w razie dokonania jednoczesnego defraudacji leśnej i wykroczenia przeciw przepisom o gospodarce leśnej, poruszymy w oddzielnym artykule.

Od Administracji

W celu uniknięcia **przerwy** w dostarczaniu pisma Administracja uprasza P. T. Abonentów o wpłacenie prenumeraty za **kwartał III** r. b., w sumie zł. 12.—

Jednocześnie Administracja zawiadamia, iż rachunki do poszczególnych pp. Abonentów **nie będą** więcej wysyłane.

Wpłat dokonywać należy przez P. K. O. na rachunek Nr. 16.350, Spółka Wydawnicza Drzewna, Warszawa, Piękna 13, lub też przekazem pocztowym.

DZIAŁ TECHNICZNY

S. GRYSZPAN
KRAKÓW

O podniesienie techniki tartacznej

Wycieczka do Skandynawji!

Bardzo dużo pisze i mówi się u nas o niskim poziomie naszego tartacznictwa, o potrzebie usprawnienia produkcji, o „tailoryzowaniu“ i innych metodach pracy etc. A jest o czem pisać, bo w istocie rozwój naszego przemysłu tartacznego i w ogóle przemysłu drzewno - przetwórczego postępuje u nas mniejszym jeszcze, niż żółwim krokiem. Między innemi temu niefortunnemu stanowi rzeczy nasze gospodarstwo narodowe zawdzięcza podkreślany wielokrotnie ujemny objaw, iż nie jesteśmy w stanie uchwycić i zatrzymać w kraju owych wielkich wartości, wypływających z uszlachetniania produkcji przemysłowo - drzewnej. Brak rozmachu w kierunku podniesienia naszego tartacznictwa, brak, ginący zresztą nie z naszej winy w oceanie naszej polityki finansowej i handlowej jest wszak wodą na młyn zagranicznych odbiorców naszego najszlachetniejszego surowca drzewnego; miast siebie, bogacimy społeczeństwa obce, niezawsze nam życzliwe.

Sama ilość pracujących traków nie decyduje o stanie tartacznictwa. Wyzyskanie u nas surowca tak pod względem jakościowym, jak ilościowym, technika obróbki, sortowania i pielęgnowania materjału pozostawia wiele do życzenia, znaczne kapitały idą z tego powodu na marne, pracujemy bowiem, z pewnemi może małemi wyjątkami, nieekonomicznie, drogo, co a priori wyklucza naszą konkurencyjność i rentowność. Jesteśmy na tem polu niestety daleko poza przemysłami drzewnemi innych krajów, eksportujących tarcicę, a jedynem co nam w tym stanie rzeczy pozostaje jest niestety walka o tanie drzewo dla drogo produkujących tartaków krajowych, walka, w której jak dotychczas, tartacznictwo nasze sromotnej doznało klęski.

Zrozumiałą też jest coraz silniej ujawniająca się dążność pewnych sfer w kierunku rozbudowy przemysłu drzewnego i podniesienia techniki tartacznej. W wyścigu pracy, jaki w okresie powojennym cechuje dobę obecną niepodobna pozostawać w roli biernego widza, cofamy się bowiem, nie zdążając za postępem. Mamy wprawdzie możność zaznajamiania się z zdobyczami techniki i inżynierji maszynowej na wystawach, targach, dowiadujemy się o najnowszych typach maszyn do obróbki drzewa, jest to jednak tylko cząstką i to teoretyczną tego, co dla usprawnienia i podniesienia naszej techniki tartacznej jest koniecznem. Temu wszystkiemu przypatrzeć się musimy zbliska, gdzie przemysł ten tętni życiem, gdzie technika przemysłowo - drzewna na wysokim stoi poziomie. Jeśli się na czemś mamy wzorować, jeśli korzystać mamy z doświadczeń doskonale urządzonych, tanio produkujących przedsiębiorstw drzewnych za granicą, to bezcelowem jest opisywanie lub wyobrażanie ich sobie „na dystans“. Działa tu ze skutkiem jedynie osobista obserwacja, kontakt bezpośredni.

Środkiem celowym w tym kierunku są systematyczne wycieczki zawodowo - drzewne. Pierwszą z nich winna być wycieczka drzewna do Skandynawji, gdzie jak wiadomo przemysł drzewny kwitnie i od dawna z swej wysokiej techniki tartacznej słynie. Organizowanie tych wycieczek przypada z natury rzeczy Naczelnej Radzie Związków Drzewnych w Polsce, jako orędowniczce na polu podniesienia naszego drzewnictwa. Skierowanie akcji tej na tory właściwe wymaga bezwątpienia wiele pracy i zachodu, dzięki jednak skupieniu w Radzie tak wielu związków drzewnych prowincjonalnych, wynik może być jedynie dodatnim i uczestników zgłosi się zapewne wielu. Opracowanie dokładnego planu tej imprezy, szczególnie wycieczki pierwszej, inauguracyjnej, potrwać musi jednak nieco dłużej, dlatego też do pracy tej przystąpić należałoby czemrychlej, by wycieczka wyruszyć mogła wiosną lub latem przyszłego roku, jeśli już nie zimą roku bieżącego.

Akcję tę niezawodnie mile powitają organizacje drzewne skandynawskie, starając się w swej ojczyźnie o wszelkie dla nas ulgi i udogodnienia. Nie pozostanie też obojętną rzecz ta naszemu rządowi, w szczególności tym czynnikom, którym powierzone jest krzewienie i propagowanie polskości „na szerokim świecie“, leży to bowiem w interesie naszym ogólno - społecznym, może i politycznym Rząd zatem akcję tę niezawodnie odpowiednio poprze.

Naturalnie wymaga wycieczka taka pewnych kosztów, nie trzeba się jednak tem zrażać, wobec bowiem ulg i poparcia, jakie w takich wypadkach się uzyskuje, poniesiona ofiara nie pozostaje w żadnym stosunku do znacznych korzyści, jakie się z takich praktycznych wycieczek zawodowych odnosi.

DZIAŁ STATYSTYCZNY

INŻ. JÓZEF JASKÓLSKI
LWÓW

Eksport materjałów i wyrobów drzewnych w marcu i I. kwartale 1928 r.

W marcu 1928 r. cały eksport materjałów i wyrobów drzewnych wyniósł 4.499.460 q wartości 51.440.000 zł. Z tego wypada na 7 wyszczególnionych państw 46.980.000 zł., co stanowi 91.5% ogólnej wartości eksportu, a mianowicie eksport wyniósł:

do Niemiec	30.232.000 zł.	względnie	58.9%
„ Anglji	7.867.000 „	„	15.2 „
„ Holandji	3.469.000 „	„	6.7 „
„ Belgji	2.381.000 „	„	4.7 „
„ Czechosłowacji	2.065.000 „	„	4.0 „
„ Austrji i Węgier	1.026.000 „	„	2.0 „
Razem	46.980.000 „	„	91.5%

Pozatem do innych krajów wywieźliśmy w marcu:

papierówkę do Szwajcarji 1092 q za 7.000 zł.
kopalniaki do Francji 35.593 q za 184.000 zł. i do Łotwy 11.169 q za 56.000 zł.
deski i łaty dębowe do Szwecji 5.883 q za 154.000 zł.
deski i łaty inne liściaste do Szwecji 662 q za 20.000 zł. i do Łotwy 233 q za 4.000 zł.
fryzy dębowe do Szwecji 897 q za 31.000 zł.
słupy telegr. i telef. nie impregnowane do Danji 2.625 q za 35.000 zł. i do Francji 3.113 q za 24.000 zł.
podkłady kolejowe nieimpregnowane miękkie do Danji 13 q za 1.000 zł.
meble gięte i ich części do Stanów Zjedn. A. P. 988 q za 202.000 zł.
ćwieki, kopyta, prawidła i smołę drzewną do Rumunji 12 q za 3.000 zł.
wyroby stolarskie i tokarskie z drzewa pospolitego do Stanów Zjednoczonych A. P. 62 q za 7.000 zł.
forniery klejone (dykfy) do Włoch 359 q za 16.000 zł.
kosze do Danji 66 q za 14.000 zł. i do Stanów Zjednoczonych A. P. 115 q za 17.000 zł.
inne wyroby koszykarskie do Stanów Zjednoczonych 131 q za 20.000 zł.

Prawie 10-cio krotnie wyższa cena od normalnej desek i łat dębowych, wywiezionych do Austrji i Węgier, rodzi uzasadnione podejrzenie, że Główny Urząd Statystyczny podał błędnie ilość albo wartośc tych materjałów.

Porównawcze zestawienie eksportu materjałów i wyrobów drzewnych w I kwartale r. 1927 i 1928

Ilości podane w q = 100 kg. wartości w tysiącach złotych obiegowych, a ceny w złotych obiegowych franco granica

RODZAJ MATERJAŁÓW	1.I — 31.III 1927 r.			1.I — 31.III 1928 r.		
	Ilość	Wartość	Cena	Ilość	Wartość	Cena
I. Drewno surowe						
Papierówka	3.088.490	15.397	4.88	2.938.420	18.617	6.33
Kopalniaki i okrąglaki	2.787.880	11.847	4.25	1.739.810	8.812	5.07
Kłody, kloce i dłużyce	4.262.020	35.806	8.40	3.521.920	34.049	9.65
Sumy	10.138.390	63.050	6.22	8.200.150	61.478	7.50
II. Drewno nawpół obrobione						
Bale, deski i łaty	4.365.660	57.468	13.28	3.566.970	64.692	18.10
Słupy telegraficzne	106.430	695	6.54	112.450	951	8.46
Podkłady kolejowe	368.340	3.459	9.40	359.950	5.342	14.70
Sumy	4.840.430	61.622	12.71	4.039.370	70.985	17.70
III. Wyroby gotowe						
Wyroby bednarskie	116.100	3.044	26.20	75.250	1.886	25.10
Meble wszelkie	12.660	2.373	187.00	18.920	3.461	183.00
Forniery i wyroby z nich	50.020	3.423	68.35	61.500	4.448	72.30
Sumy	178.780	8.840	49.50	155.670	9.795	63.00
Cały eksport	15.738.960	137.278	8.70	12.954.820	146.940	11.35

Eksport materjałów i wyrobów drzewnych w I kwartale r. b. wynosi ilościowo tylko 82.25% odnośnego eksportu z r. 1927, lecz wartość tegorocznego eksportu wynosi 107% eksportu przeszłorocznego. Taki rezultat pochodzi ze znakomitej podwyżki cen wszystkich rodzajów wywiezionych towarów. Przeciętne ceny I grupy wzrosły o 12.45%, II grupy — o 13.95%, III grupy — o 13.75%, a całego eksportu o 13.65%. W r. b. zmniejszył się cokolwiek eksport surowców, gdy w roku 1927 eksport ilości drewna surowego w stosunku do całego eksportu wynosił 64.25%, to w roku bieżącym eksport tej grupy spadł do 63.25%.

Wywóz drzewa w marcu 1928 r.

Ilości podane w q. = 100 kg., wartość w tysiącach złotych obiegowych a ceny w złotych obieg. franco granica

	RODZAJ MATERJAŁÓW	Austrja i Węgry			Czechosłowacja			Niemcy		
		Ilość	Wartość	Cena	Ilość	Wartość	Cena	Ilość	Wartość	Cena
	I. Drewno surowe									
1.	Drewno opałowe				1.848	8	4,33	135.927	488	3,60
2.	Karpina, faszyny, trociny i odpadki	2.025	12	5,83	34.122	123	3,55	14.888	120	8,05
3.	Żerdzie	831	5	6,00				1.393	10	7,20
4.	Papierówka				61.276	375	6,12	651.129	4,025	6,15
5.	Kopalniaki				107825	564	5,24	336.757	1,711	5,10
6.	Kloce i dłużyce dębowe							40.351	584	14,70
7.	„ „ bukowe							12.038	98	8,15
8.	„ „ jesionowe							902	8	8,33
9.	„ „ olchowe	54.557	491	9,10	30.470	233	7,65	55.221	484	8,75
10.	„ „ osikowe	5.394	44	8,15	31.600	260	8,25	55.974	571	10,20
11.	„ „ inne liściaste				5.392	50	9,90	70.585	634	9,00
12.	„ „ sosnowe				10.257	82	8,00	958.109	9,030	9,40
13.	„ „ jodłowe i świerkowe				4.028	34	8.45	88.188	790	8,95
14.	„ „ inne iglaste				313	3	9,60	114	1	8.80
15.	Drewno egzotyczne									
	Sumy	62.807	552	8,75	287131	1732	6,05	2,421.636	18,554	7,65
	II. Drewno nawpół obrobione									
16.	Bale, belki i krawędziaki pow. 10 cm. dębowe							2.827	57	20,30
17.	„ „ „ „ inne liściaste							1.174	16	13,70
18.	„ „ „ „ sosnowe.	632	12	19,00				30.574	527	17,30
19.	„ „ „ „ jodłowe i świerkowe							5.976	101	17,00
20.	„ „ „ „ inne iglaste							806	14	17,40
21.	Deski i łaty dębowe	819	163	199,00				18.345	384	21,00
22.	„ „ inne liściaste	557	9	16,20	5.354	89	16,80	22.085	337	15,40
23.	„ „ sosnowe	5.046	90	18,00				315.791	5,986	19,00
24.	„ „ jodłowe i świerkowe							78,053	1,190	15,30
25.	„ „ inne iglaste	1.676	23	13,80	2.426	34	14,10	124	2	16,10
26.	Fryzy dębowe	3.778	83	22,00	3.142	64	20,40	5.283	108	20,50
27.	„ inne									
28.	Słupy telegraficzne i telef. nieimpregnowane				18.769	145	7,75	8.717	67	7,70
29.	„ „ „ impregnowane							148	1	6,80
30.	Podkłady kolejowe nieimpregnowane miękkie							97.728	1,438	14,70
31.	„ „ „ twarde							29.613	443	15,00
32.	„ „ impregnowane miękkie							534	7	13,10
33.	„ „ „ twarde							896	14	15,60
34.	Kostki brukowe									
35.	Obłogi i forniery nieklejone	146	4	27.40				108	10	92,50
36.	Łaty bukowe dla mebli giętych									
37.	Kora drzewa korkowego							78	4	51,50
38.	Drzewo egzotyczne nawpół obrobione									
	Sumy	12.654	384	30,50	29.691	332	11,20	618.860	10,706	17,30
	III. Wyroby gotowe przemysłu drzewnego									
39.	Wyroby ciesielskie	549	8	14.60				69	4	58,00
40.	Wełna i wióry drzewne	843	9	10,70				215	2	9,30
41.	Klepki bednarskie miękkie									
42.	„ „ twarde							21.700	526	24,30
43.	Wyroby bednarskie gotowe	136	9	66,20	4	—		208	9	43,25
44.	Posadzka							92	3	32,60
45.	Wyroby kołodziejskie							154	3	19,50
46.	Meble nielakierowane, niepoliturowane							149	22	148,00
47.	„ lakierowane, politurowane, fornierowane	7	1	143,00				1	—	
48.	„ gięte i ich części	148	27	182,20	1	1	100,00	1.338	231	173,00
49.	„ ozdobne, rzeźbione							2	2	100000
50.	Ćwieki, kopyta, prawidła i smoła drzewna									
51.	Wyroby stol. i tok. nielakier. i niepolit. z drzewa pospolitego	1	—					492	37	75,10
52.	„ „ „ lakier. politur., oddzielnie niewymienione							20	2	100,00
53.	Części aparatów i maszyn i czółenka tkackie							1	—	
54.	Drobne wyroby tokarskie									
55.	Wszelkie wyroby stolarskie i tokarskie oddz. niewymienione							1	1	100000
56.	Forniery klejone (dykty)	1	—					1.371	97	75,00
57.	Wyroby z fornieru									
58.	Wyroby z korku i torfu									
59.	Kosze	198	30	150,80				103	26	252,50
60.	Inne wyroby koszykarskie	25	6	240,00				29	5	172,00
61.	Dywany, chodniki i maty z mater. roślin pospolitych									
62.	Plecionki i taśmy plecione									
63.	Miotełki i wyroby szczotkarskie							32	1	31,30
64.	Rogoże łykowe i worki z rogoży							2	1	500,00
65.	Poduszki i materace z mater. roślinn.									
	Sumy	1.908	90	47,25	5	1	200,00	25.979	972	37,50
	Sumy ogólne	77.369	1.026	13,20	316827	2.065	6,50	3,066.475	30,232	9,85

RODZAJE MATERJAŁÓW	Anglja			Belgja			Holandja		
	Ilość	Wartość	Cena	Ilość	Wartość	Cena	Ilość	Wartość	Cena
I. Drewno surowe									
1. Drewno opałowe									
2. Karpina, faszyny, trociny i odpadki									
3. Żerdzie									
4. Papierówka									
5. Kopalniaki	26.608	143	5,40	46.493	248	5,36			
6. Kłody, kloce i dłużyce dębowe	1.555	42	27,10	4.093	82	20,00	6.472	127	19,60
7. „ „ „ bukowe									
8. „ „ „ jesionowe	1.581	31	19,70				122	2	16,40
9. „ „ „ olchowe									
10. „ „ „ osikowe									
11. „ „ „ inne liściaste									
12. „ „ „ sosnowe							21.205	288	13,20
13. „ „ „ jodłowe i świerkowe									
14. „ „ „ inne iglaste									
15. Drewno egzotyczne surowe									
Sumy	29.744	216	7,25	50.586	330	6,52	27.799	417	15,00
II. Drewno nawpół obrobione									
16. Bale, belki i krawędziaki pow. 10 cm. dębowe	11.029	233	21,30				7.606	177	23,30
17. „ „ „ „ inne liściaste	3.307	73	22,10				467	9	19,30
18. „ „ „ „ sosnowe	153.029	2.824	19,20	32.531	586	18,20	12.089	218	18,20
19. „ „ „ „ jodłowe i świerkowe	110.638	1.552	14,20				37.381	583	15,60
20. „ „ „ „ inne iglaste									
21. Deski i łaty dębowe	7.945	224	28.30	10.029	375	37,45	6.920	159	23,00
22. „ „ inne liściaste	1.445	31	21,50				1.421	31	21,10
23. „ „ sosnowe	34.896	617	17,60	10.046	181	18,00	20.030	375	18,70
24. „ „ jodłowe i świerkowe	65.931	981	14,90	27.543	414	15,00	61.575	938	15,30
25. „ „ inne iglaste									
26. Fryzy dębowe	1.069	27	25,25	431	10	23,20			
27. „ inne									
28. Słupy telegraficzne i telef. nieimpregnowane				9.915	83	8,36			
29. „ „ „ impregnowane									
30. Podkłady kolejowe nieimpregnowane miękkie							16.265	244	15,00
31. „ „ „ twarde				12.967	194	15,00	777	12	15,40
32. „ impregnowane miękkie									
33. „ „ twarde									
34. Kostki brukowe wszelkie									
35. Obłogi i forniery nieklejone	405	55	135,80	473	15	31,80	253	10	39,50
36. Łaty bukowe dla mebli giętych									
37. Kora drzewa korkowego									
38. Drzewo egzotyczne nawpół obrobione									
Sumy	389.694	6.617	17,10	103935	1.858	17,90	164.784	2.756	16,70
III. Wyroby gotowe przemysłu drzewnego									
39. Wyroby ciesielskie									
40. Wełna i wióry drzewne									
41. Klepki bednarskie miękkie							214	7	32,60
42. „ „ twarde	40	1	25,00	157	4	25,50	335	9	26,90
43. Wyroby „ gotowe									
44. Posadzka	242	19	78,40						
45. Wyroby kołodziejskie									
46. Meble nielakierowane, niepoliturowane							144	7	48,50
47. „ lakierowane, politurowane, fornierowane							72	13	181,00
48. „ gięte i ich części	1.627	292	180,00				124	24	194 00
49. „ ozdobne, rzeźbione									
50. Ćwieki, kopyta, prawidła i smoła drzewna									
51. Wyroby stol. i tok. nielakier., niepolitur. z drzewa pospolitego	311	16	51,50				221	20	90,60
52. „ „ „ niewymienione, lakier. i politur.							103	21	203,00
53. Części aparatów i maszyn i czółenka tkackie									
54. Drobne wyroby tokarskie									
55. Wszelkie wyroby stolarskie i tokarskie niewymienione							29	4	138,00
56. Forniery klejone (dykty)	7.784	637	83.30	2.205	188	85,10	2.883	197	68,30
57. Wyroby z fornieru									
58. „ z korku i torfu									
59. Kosze									
60. Inne wyroby koszykarskie	67	9	135.00	4	1	250,00	30	4	133.30
61. Dywany, chodniki i maty z mater. roślin pospolitych									
62. Plecionki i taśmy plecione									
63. Miotełki i wyroby szczotkarskie									
64. Rogoże łykowe i worki z rogoży									
65. Poduszki i materace wypchane mater. roślin.									
Sumy	10.071	974	97,30	2.366	193	81,50	4.155	306	74,00
Sumy ogólne	429.509	7.807	18,20	166,887	2.381	15,20	196.738	3,469	17,70

THE POLISH TIMBER

Situation of the Polish market

When half a year ago Poland looked with pride at the record-breaking figures of results, obtained by its timber industry, one expected that, immediately after having signed the provisionary agreement with Germany, the foreign demand for Polish timber will be assured in the nearest period, and that the capacity of the Polish inland market, in connection with the general economic development of Poland, will considerably increase. We can ascertain at present that all these expectations were illusionary.

The provisionary agreement concluded with Germany resulted the desorganising of the timber market. The German merchants, being not hampered by any restrictions, exported so much of raw material as they only needed to keep their industry going. Under the present diminished working-up capacity of the German market, this industry is able to cover its demand without the necessity of effecting considerable purchases in Poland. When lumber concerned the Germans prefer now to cover their demands rather in Roumania and Czechoslovakia than in Poland, in spite of the fact, that Polands liberal policy should have inclined them to conclude business transactions with the Polish merchants in the limits of the quota allotted to our country.

We can say straight of, that the Polish timber industry cannot expect a larger sale of its products in Germany at least in the current year und therefore its present situation is rather hard. The high prices of raw material, caused by the German demand during the winter season, howevęr having now decreased, made impossible to the Polish industry taking their interest in the English market. That is the reason why the lumber available now in large quantities on the Polish market has mostly German or Polish specifications.

Should the English market take a more serious interest in the Polish timber, a possibility of concluding even considerable transactions would present itself because of the fact, that we have still in Poland a great deal of material en stock and in water. It is very likely that, owing to the lowering of prices, a considerably cheaper raw material is available now, than it was two month ago.

Difficult sales conditions of the raw material induced the Polish governement, as well as industrial circles to take up activities on a larger scale, tending the remoderning of saw mills and introducing an up to date organisation of lumber production. Thus its competitive capacity on the world market will increase.

Rcspective regulations as to facilitating the proper security of credits, destined for that purpose, as well as establishing a special timber-bank, which would take up granting of credits for turnover and investment purposes bąsed on sound principles are being prepared. The bank in question will have 3 to 5 millions of złotys of foundation capital and considerable governement capitals are put at its disposal. At the same time several foreign institutions have offered their cooperation.

Because of the customs conflict with Germany, the Polish timber industry can use the up to date timber manufacturing machines only in a small degree and therefore it is deemed advisable, that also the English, Svedish and Belgian factories of those machinery should take an interest in the Polish market, which at present is adapting itself to the modern standart.

Following are prices quoted per 1 cubic meter f. o. r.

Pine: Logs sh. 20; sawn butt-ends in blocks sh. 72—75; wagon boards Mk. 63; wagon beams Mk. 60 (both franco border), English deals & battens 1 std. Ł. 10. — 11. 10; telegraph poles sh. 23—24; mine timber $ 3,00; sleepers (franco car Danzig) 9,5 each; railway ties I t. sh. 4,6 (franco border).

Spruce: Logs sh. 18 — 20, deals & battens 1 std. Ł.10.10 franco car Danzig; pulpwood $ 3.

Oak: Prima veneer butt-ends Ł.9—10; butt-ends more than 50 cm Ł 5.10; from 40 — 49 cm. sh. 70 — 75; from 30 — 39 cm. sh. 55 — 60; butt ends in blocks (franco car Danzig) Ł. 4,15; railway ties $ 1,50 each; German staves $ 12,25; planks (cubic foot) sh. 4.

Ash	from	35	cm.	at	thin	end	sh.	50
Yoke elm	„	25	„	„	„	„	„	25
Alder	„	25	„	„	„	„	„	35—36
Birch	„	25	„	„	„	„	„	25
Asp	„	25	„	„	„	„	„	30
Beech	„	30	„	„	„	„		6—6.50

DAS POLNISCHE HOLZ

Der polnische Markt

Der Holzmarkt in Polen ist nach wie vor recht flau. Das Geschäft mit England bewegt sich in sehr engen Grenzen, deutscherseits werden vorwiegend nur breite, blanke Stammware und astfreie Seiten gesucht, während für Bauware erst in den letzten Tagen einiges Interesse einsetzte.

Kieferne Schwellen, die nach Beendigung der Lieferungen für die polnischen Staatsbahnen in grösseren Mengen wieder zu haben sind, ziehen nach ansehnlichem Preisrückgang wieder an, was der Nachfrage aus Deutschland zuzuschreiben ist. Guten Gang zeigen die Geschäfte in der Furnier — und Sperrplattenbranche, deren Fabriken vollauf beschäftigt sind.

Auf dem Rundholzmarkt herrscht eine dieser Jahreszeit angemessene Stille. Viel geflösstes Holz liegt noch unverschnitten, besonders in der Umgebung von Pinsk, weil die Sägewerksbesitzer sich nicht entschliessen können, welche Dimensionen zu schneiden wären. Unverändert lebhafte Nachfrage herrscht nach Gruben — und Schleifholz. Der Verband der polnischen Zelstofffabriken wandte sich in letzter Zeit an die Regierung mit dem Ansuchen im Interesse der polnischen Papierindustrie die Ausfuhr von Schleifholz einzuschränken. Im Zusammenhang damit werden von Landwirtschaftsministerium Studien über die Produktionsfähigkeit an Schleifholz der Forste nordöstlicher und südlicher Gebiete Polens durchgeführt, die schon jetzt darauf hinweisen, dass besonders in Kleinpolen die Gewinnung von Schleifholz ohne Schaden für die Forstwirtschaft noch asehnlich ausgebaut werden könnte.

Ausländische Firmen die in Polen ihre Zweigniederlassungen haben, interessieren sich stark für grössere Waldobjekte, die eine dauernde Nutzung gestatten würden. Diesem Umstand ist zu entnehmen, dass der nächste Winter wieder ein Anziehen der etwas zurückgegangenen Rundholzpreise bringen wird.

In den letzten Tagen schloss die F-ma Century einige grössere Geschäfte ab: an den Berliner Holzkontor, Gebr. Krugmann in Białystok und S. Schalitt (Lodag, Danzig) verkaufe sie im Ganzen etwa 500.000 m³ Kiefer am Stock aus ihren Koncessionsgebieten in der Białowież-Heide.

Nachstehend die Richtpreise per 1 m³ (cbm) frei Waggon Verladestation (wo nicht anders vermerkt):

Kiefer: Blöcke nicht not.; Langholz (das Stück 1 m³ im Durchschnitt) sh. 20; Stammware in Blöcken loco Grenze Mk. 92—96; Mittelware mk. 50; Astreine Seiten loco Grenze Mk. 88—90. Waggonbretter Mk. 63; Waggonbohlen Mk. 60 (beides loco Grenze); Telegraphenstg u. Masten sh. 23 bis 24; Grubenholz $ 3.00 Sleepers loco Danzig d. St. sh. 9.5; Schwellen I. T. sh. 4.6 (loco Grenze).

Fichte: Langholz sh. 18-20 Bohlen 1 Std £ 10.10 loco Danzig; Schleifholz $ 3.

Eiche: Prima Fournierstämme £ 9 — 10; Stämme von über 50 cm. £ 5.10; von 40 — 49 cm. sh. 70—75, von 30—39 cm. sh. 55—60; Stammware in Bl. (loco Danzig) £ 4.15; Schwellen d. St. $ 1.50; Binder (Ausl.) $ 12.25 Plançons (Kbfuss) sh 4.

Ahorn:	astfrei	von	35	cm.	im	Zopf	sh.	50
Weissbuche	„	„	25	„	„	„	„	25
Erle	„	„	25	„	„	„	„	35—36
Birke	„	„	25	„	„	„	„	25
Espe	„	„	25	„	„	„	„	30
Rotbuche	„	„	30	„	„	„	$	6—6.50

JULJUSZ BODNAR
STANISŁAWÓW

Na temat stosunków naszych z Niemcami

Poniższy referat został wygłoszony w dn. 16 b. m. na Komisji Drzewnej przy Komitecie Regjonalnym Województwa Stanisławowskiego.

Będę się starał sprawę referować sine ira et studio. Polska ma ok. 9.000.000 ha lasu, wartości blisko 9 miljardów zł. w złocie, która to cyfra w majątku narodowym, szacowanym przez obcych na około 85.000.000.000 zł. w złocie, a według naszej statystyki na 88.000.000.000 zł. w złocie stanowi więcej niż 10%.

Niemcy przedwojenne sprowadzały z zagranicy około 14 do 15.000.000 m^3 drzewa z Polski pod zaborem austrjackim i rosyjskim, z Czechosłowacji, i nie wiele drzewa także z innych krajów dawnej Austrji.

Eksport wogóle odgrywa w życiu całego gospodarstwa krajowego bardzo poważną rolę. Eksport stanowi o egzystencji całej rzeszy rozmaitych pracowników, począwszy od robotnika, a skończywszy na przedsiębiorcy. Także i Państwu przysparza dochody w rozmaitych formach. I to jest powodem, że w krajach kulturalnych eksport otoczony jest przez miarodajne czynniki rządowe szczególną opieką.

W tymczasowym układzie z Niemcami, Polska zrezygnowała z podwyżki cła na drewno okrągłe, a Niemcy udzieliły Polsce dla importu tartego drzewa kontyngent roczny w wysokości 1 i 1/4 miljona m^3.

Na pierwszy rzut oka był to dla nas bardzo korzystny interes.

W czasie wojny celnej polsko-niemieckiej wywóz drzewa wyszedł względnie cało, bo Polska zdobyła inne rynki z obejściem niemieckiego i wywiozła w stosunku do r. 25 o 40% więcej. Rok 1926 t. j. rok najcięższej wojny celnej z Niemcami dowiódł, że można sobie poradzić bez Niemiec, bo w tym roku wywieziono 400.000 Stdrs drewna tartego do Anglji, Belgji, Holandji Francji i Ameryki Południowej.

Polska zdobyła w ten sposób **drugie** miejsce w eksporcie **światowym** do obcych krajów. Mimo wszystko zakończenie wojny celnej było nam na rękę i żywiliśmy nadzieję, że niemieccy kupcy zakupią u nas materjały, na które w kraju nie ma zbytu i otworzą się nowe rynki zbytu naogół zwłaszcza, że kupiec niemiecki ma u nas markę solidnego kupca. Rzeczywistość atoli zadała kłam naszym przypuszczeniom, bo najnowsze doświadczenia uczą, że kupiec z Niemiec szuka na desce 1 mm grubości, robi przy odbiorze horendalne trudności, a płaci zasadniczo po nadejściu towaru i nadesłaniu dokumentów i to wekslem na trzy miesiące z prawem dalszej prolongaty. A że firmy drzewne w Niemczech często bankrutują, więc w dodatku jest nasz eksporter narażony na stratę wszystkiego!! I to jest charakterystycznem dla kupiectwa niemieckiego — w całym stosie zamówień jakie codziennie dostawałem, każda firma niemiecka ma inne wymiary, deski od 12 mm do 45 mm grubości. Przecieranie tak różnych wymiarów w większym tartaku jest dla naszego przemysłowca wprost niemożliwością. Interes z Niemcami jest więc w wysokim stopniu utrudniony i to przez nich samych. Doszło do tego, że tylko w sporadycznych wypadkach jakiś poważniejszy interes dochodzi do skutku. Korzyści więc dla przemysłu drzewnego traktat nie przynosi. Milczeniem nie możemy pominąć tego, że Niemcy eksportują z Polski w wielkich ilościach drzewo w nieobrobionym stanie, co fatalnie odbija się na naszym przemyśle drzewnym. Brak drzewa dla naszych tartaków rzucił na pastwę losu tysiące robotników i całe falangi urzędników. Niemcy atoli korzystają z traktatu w całej pełni, ich przemysł celulozowy czerpie z naszego skarbca papierówkę, polska olcha z powodzeniem konkuruje z podobnymi gatunkami drzewa z krajów południowej Ameryki, a nie na końcu ich przemysł górniczy, który importuje z Polski drzewo kopalniane, odnosi ogromne korzyści.

Po zawarciu traktatu handlowego polsko-niemieckiego pisze Berliner Tageblat między innemi: „Jakkolwiek zasadniczo należy przywitać pokojowe załagodzenie sprawy importu drzewnego nie należy jednak zapominać o tem, że zawiera ono i pewne niebezpieczeństwo. Nie ulega wątpliwości, że żądane przez Polskę przegrupowanie składu wwozu stopniowo zostanie przeprowadzone. Nie stanowi to coprawda krzywdy dla konsumentów naszych, ale może spowodować pewne trudności dla naszego przemysłu drzewnego w zakresie zaopatrzenia w surowiec". Na to komentarzy chyba nie trzeba!!!

Nasz przemysł drzewny musi wszelkiemi możliwemi środkami dążyć do tego, aby wywozić drewno w obrobionym albo przynajmniej w połobrobionym stanie.

Przemysłowi drzewnemu ze względu na to, że jest on przemysłem wybitnie eksportowym, potrzeba opieki i pomocy Rządu. Niechaj pośpieszą banki rządowe z tanim i długoterminowym kredytem. Rząd powinien być pomocnym przy modernizacji tartaków. A przy traktatach powinni głos zabierać także i przemysłowcy drzewni.

Z rynku angielskiego

Donoszą o nadejściu w tym tygodniu nowych ładunków z Bałtyku, wskutek czego importerzy są bardzo zajęci. Ich agenci przywieźli dużo zamówień i transakcje towarem, który ma nadejść, nabierają poważnych rozmiarów. Firmy ze środka kraju mają przewagę na rynku i w Londynie zawarto cały szereg transakcji na drzewo sosnowe niesortowane 2" na 4", które jest w dalszym ciągu bardzo poszukiwane i niektóre firmy są tego zdania, że nie trzeba będzie zniżać cen na towar, aby dotrwać do końca miesiąca. Wogóle zdaje się nie ulegać kwestji, że konjunktura się polepsza. Daje się zauważyć wzmożony popyt na drzewo z Morza Białego, lecz kupcy zostali popsuci zbyt wczesnemi transakcjami, tak że obecnie istnieją zasadnicze trudności w podnoszeniu notowań c. i. f. Rynek f. o. b. wykazuje nadal tendencję stałą. Dobre listy składników finlandzkich dla wczesnej wysyłki są nieliczne, ceny zaś dla tego gatunku drzewa są nieco stalsze niż dla ładunków czerwcowych. Obrót gatunkami lepszej jakości jest mały, obecnie zaś daje się odczuwać zapotrzebowanie na towar gorszego gatunku, który notowany jest £ 13.10. w wymiarze 7". Szwedzkie drzewo nie jest poszukiwane, jednak drewno posadzkowe sosnowe jest rzadkie i na ten artykuł zaznacza się tendencja mocniejsza. Na drzewo świerkowe zawarto niewiele transakcyj. Od czasu do czasu zjawiają się na rynku nabywcy szkoccy, lecz zwykle między ich ceną a ceną importerów istnieje różnica conajmniej 5 sh. na jednostce tak, że transakcje nie dochodzą do skutku. Zwiększenie się spożycia materjałów tartych w kraju trwa w dalszym ciągu i ceny loco skład dla wymiarów najczęściej używanych ustalają się coraz bardziej. W ciągu ostatnich dwuch miesięcy duże ilości drzewa o wymiarach 2" na 5½" oraz 2" na 6" przetarto na wymiar 2" na 4" z powodu braku wyżej wymienionego wymiaru. W ten sposób zapobieżono brakowi poszukiwanych wymiarów, zaś wymiary nie żądane szybko zeszły z rynku.

Z rynku czechosłowackiego

Znany przemysłowiec drzewny Fryderyk Thieme w Leitmeritz zamieścił w „Prager Presse" poniższy artykuł, omawiający problemat, który wzbudzi niewątpliwie zainteresowanie i polskich czytelników:

Od czasu powstania państwa czechosłowackiego miejscowy przemysł drzewny rozwinął się znacznie. Pod koniec wojny, w obrębie obecnej Czechosłowacji pracowało 2.800 traków, które przerabiały okrąglaki na materjał tarty. Obecnie przemysł drzewny zatrudnia przeszło 4.200 traków, które wytwarzają najrozmaitsze rodzaje materjału tartego, zarówno w zakresie drzewa twardego jak i miękkiego.

W naszych lasach iglastych i liściastych starczyłoby niewątpliwie surowca dla wszystkich naszych tartaków, gdyby eksport okrąglaków ograniczał się tylko do nadwyżki produkcji.

Niestety w ostatnich dwuch latach dał się odczuć znaczny brak okrąglaków, a mianowicie w tych okolicach, gdzie wielkie przestrzenie lasów iglastych zostały zniszczone przez sówkę chojnówkę. Przedsiębiorstwa drzewne, położone w tych okolicach muszą sprowadzać surowiec z dalej położonych rejonów a mianowicie ze Słowacji i z Lasu Czeskiego, wskutek czego koszt materjału znacznie wzrósł i dochodowość tartaków została poważnie zachwiana.

W okolicach nie nawiedzonych przez sówkę chojnówkę położenie jest nieco lepsze i tam tartaki pracują bardzo dobrze. Ogółem tartaki czechosłowackie przerabiają rocznie około 8 miljonów metrów sześciennych okrąglaków na 4,8 do 5 miljonów metrów sześciennych materjału tartego. Ogólna produkcja okrąglaków w Czechosłowacji wynosi 13.500.000 metrów sześciennych z czego 3,5 miljona idzie na opał i odpadki, 1,5 miljona na podkłady kolejowe w kraju i inne cele przemysłowe, takiż jeszcze 500.000 m^3 pozostaje na eksport.

Z tego wynika, że dla pokrycia wyżej wymienionych potrzeb zużyta być musi prawie cała produkcja i że nieuniknionym jest brak drewna okrągłego o ile eksport przewyższy pół miljona m^3 lub też o ile jeden z wymienionych czynników zwiększy swoje zapotrzebowanie w stosunku do ogólnego kontyngentu. Produkcja materjału tartego jest tak wielka, że z Czechosłowacji wywozi się 50—60% tego materjału częściowo w stanie surowym, częściowo w uszlachetnionym.

Głównym odbiorcą drzewa czechosłowackiego były dotychczas Niemcy. Niestety niemieccy kupcy wykazują obecnie daleko większe zainteresowanie dla okrąglaków czechosłowackich niż dla materjału tartego. Powodem tego jest zróżniczkowanie niemieckich ceł przywozowych. Główną podstawą rozwoju czechosłowackiego przemysłu drzewnego pozostanie jednak nadal eksport gotowego materjału tartego i jeśli eksport ten ustali się, należy spodziewać się dalszego rozkwitu przemysłu tartacznego w kraju.

Ważna wiadomość

Ze źródła dobrze poinformowanego komunikują nam, że wkrótce ma powstać, z siedzibą w Budapeszcie, środkowo-europejski kartel drzewny pod postacią towarzystwa akcyjnego z kapitałem 2 miljonów pengö (przeszło 3 miljony złotych).

Inicjatywa zorganizowania kartelu wyszła ze środowiska austrjackich producentów drzewa i obejmuje zainteresowane sfery drzewne czechosłowackie, rumuńskie i jugosłowiańskie. Kartel ma podobno na celu podział rynków zbytu na Węgrzech i na Bałkanach.

O ile dotychczas wiadomo, akcja ta nie znajduje zbyt licznych zwolenników w kołach czechosłowackich, które całą inicjatywę traktują bardzo wstrzemięźliwie. Jednak wiadomość ta powinna głęboko zastanowić nasze sfery drzewiarzy, aby się nie spóźnili ze swoją akcją porozumień europejskich w drzewie, co już niejednokrotnie było poruszane w kołach centralnych organizacji drzewnictwa. Czujność w tych sprawach jest poprostu palącą koniecznością, a odpowiednie kroki zaradcze stają się kwestją życia i śmierci znacznej części naszego przemysłu drzewnego, zwłaszcza skupionego w południowo-wschodnim krańcu Rzplitej.

M. P. H.

Małopolska Wschodnia

Sytuacja na tutejszym rynku drzewnym niezmieniona. W handlu zagranicznym odczuwać się daje w dalszym ciągu małe zainteresowanie importerów zagranicznych. Z powodu ciągle trwającego eksportu surowca do Niemiec, ceny za surowce utrzymują się na wysokim poziomie. Okoliczność ta utrudnia właścicielom tartaków zakupno surowca i produkcję materjałów, albowiem z powodu zwyżkujących kosztów produkcji i wysokich cen surowca a zniżkowej tendencji cen za materjały tarte, produkcja tych materjałów nie kalkuluje się.

Faktem jest że pomimo porozumienia handlowego z Niemcami tamtejszy rynek nie dopisał. Zbyt materjałów tartych na niemieckim rynku jest mały, podczas gdy żądania importerów niemieckich tak pod względem jakościowym jakoteż pod względem dymensyj materjałów bardzo są rygorystyczne.

Nie dopisuje również popyt w kraju albowiem spodziewany ruch budowlany zupełnie zawiódł, tak że składy w Małopolsce przepełnione są materjałami budowlanemi, co niekorzystnie wpływa na kształtowanie się cen, albowiem składnicy sprzedają swe zapasy poniżej cen nabywczych byle tylko uzyskać gotówkę potrzebną do wypełnienia swych zobowiązań.

W takiej sytuacji zamierzona podwyżka taryf kolejowych na transport materjałów drzewnych wywołała w kołach przemysłowców i kupców drzewnych zrozumiałe zaniepokojenie.

Ceny za materjały tak na rynku krajowym jakoteż na rynku zagranicznym nie uległy znaczniejszym zmianom.

Płacono w obrocie krajowym loco stacja załadowcza za deski i brusy jodłowe i świerkowe budowlane zł. 91, za deski i brusy jodłowe z pod piły zł. 106, za deski i brusy świerkowe z pod piły zł. 118, za deski i brusy stolarskie świerkowe lub czyste i półczyste jodłowe zł. 155, za deski i brusy IV klasy świerkowe i jodłowe zł. 80, za deski i brusy sosnowe budowlane zł. 104, za dębowe bulsy w bloki złożone zł. 245, za deski nieobrzynane dębowe zł. 145, zaś w obrocie eksportowym płacono loco stacja załadowcza za kloce jodłowe i świerkowe $ 4.60, za kloce dębowe $ 14 do $ 23.—, zależnie od jakości i wymiarów, za kopalniaki $ 3.20, za papierówkę $ 2.70, za bale holenderskie $ 10.40, za bale angielskie $ 9.20 do $ 9.60, za dębinę tartą $ 19. 50 do $ 25 zależnie od wymiarów.

Eksport wikliny.

Niemcy, będący od szeregu lat największym odbiorcą wikliny polskiej, z chwilą rozpoczęcia wojny celnej z Polską zaczęły się zaopatrywać w surowiec koszykarski w Holandji, Belgji i Francji, a równocześnie przy bardzo wydatnej nomocy rządu — zakładać własne plantacje wikliny, aby w przyszłości zupełnie uniezależnić się od surowca sprowadzanego z Polski. W roku ubiegłym rząd niemiecki wyasygnował na ten cel 5 milj. marek poza poprzednio udzielonemi subwencjami i pożyczkami na zakładanie kultur wiklinowych. To też surowiec polski, który stracił tak bardzo pojemny rynek niemiecki, musi szukać nowych terenów zbytu w Austrji, Czechosłowacji, Belgji, Danji etc. Eksport skutkiem tego uległ zmniejszeniu, a odbiorcy zagraniczni poszukują w Polsce tylko najlepszych asortymentów wikliny, podczas gdy poprzednio nabywano każdą ilość wyprodukowanego surowca. Sytuacja ta z jednej strony odbiła się ujemnie na rozmiarach eksportu wikliny, z drugiej strony jednak zmusiła plantatorów do wszczęcia racjonalnej kultury zakładania kultur szlachetnych gatunków, a pozatem szukania zbytu dla hyperprodukcji wikliny w warsztatach krajowych i przerabiania ich na wyroby gotowe, dla których zaczęto szukać nowych obszarów zbytu poza granicami.

Handel wikliną w dużej mierze został uzdrowiony przez usunięcie niesumiennych przygodnych handlarzy, którzy dorywczo zajmowali się tym handlem, psując opinję kupiectwu tej branży zagranicą. Zmniejszający się stale eksport wikliny koszykarskiej w r. b. ma bardzo słabe widoki, gdyż nawet popyt zagranicą na wiklinę 3-letnią (t. zw. laski meblarskie) jest bardzo mały. Eksport wyrobów gotowych, t. j. koszy podróżnych. waliz, koszy maglowych, miastowych i t. p. wyrobów koszykarskich, który w ostatnich latach podupadł wskutek niesumienności przygodnych elementów, zajmujących się tym handlem, obecnie zaczyna się ponownie rozwijać, co szczególnie da się zauważyć w stosunku do rynku amerykańskiego. W ostatnich miesiącach zaczęto się zwracać z propozycjami eksportu do Ameryki polskich wyrobów koszykarskich, co wskazuje na dobroć i taniość naszych wyrobów. Przy zorganizowaniu odpowiedniej pomocy kredytowej możnaby zwiększyć znacznie ten eksport, organizując w kraju warsztaty koszykarskie, dające z jednej strony pracę licznym rzeszom bezrobotnego proletarjatu wiejskiego z drugiej zaś wykorzystując produkowany na miejscu surowiec, dla którego bezpośredni zbyt jest coraz trudniejszy. Należy nadmienić, że główną przeszkodą w rozwoju na wielką skalę eksportu wyrobów koszykarskich na rynek amerykański jest brak dużych warsztatów, które mogłyby produkować na skład i podejmować się większych dostaw terminowych, zwyczajowo przyjętych w Ameryce.

Przez uruchomienie odnośnych kapitałów eksportowych możnaby produkować na skład pewne typy wyrobów, które posiadają od dziesiątek lat stały zbyt zagranicą jako artykuły pierwszej potrzeby. Najpoważniejszym konkurentem w eksporcie wyrobów koszykarskich jest Belgja, posiadająca tani dostęp do portów wywozowych. Wywóz polski w dalszym ciągu napotyka na trudności transportowe. Eksporterzy domagają się zredukowania stawek przewozowych wyrobów koszykarskich do klasy VII zamiast VI taryfy kolejowej oraz regularnego dostarczania płacht do krycia wagonów otwartych, gdyż w tych warunkach przewóz kalkuluje się znacznie taniej niż wagonami zamkniętymi, co dotychczas w praktyce z powodu braku tych płacht jest najczęściej stosowane. (Komunikat Informacyjny Nr. 27 Państw. Inst. Eksportowego).

Wiadomości handlowe

Transakcje

F-a Rabmil, Słonim sprzedała około 10.000 m³ kopalniaków w całych dłużycach łącznie z słabymi słupami telegraficznymi z Puszczy Różańskiej f-mie Oberschlesische Holzindustrie, Bytom, po cenie $ 3.35 za m³ f-co wag. st. Błudyń.

F-a Century sprzedała za pośrednictwem f-y Gustaw Mendel, Gdańsk, f-ie Berliner Holzkontor ok. 100.000 m³ sosny z lasów położonych na Szczarze w okolicy Słonima i Nowojelni po cenie sh. 12.6 za m³ na pniu.

F-a Century sprzedała f-ie B-cia Krugman, Białystok ok. 225.000 m³ sosny z lasów, położonych w obrębie Świsłoczy po cenie sh. 12.6 za m³ na pniu.

F-a Century sprzedała f-ie Selman Schalit (Lodag, Gdańsk) ok. 180.000 sosny na pniu z lasów w rejonie grodzieńskim.

F-a Rozwadów-Kępa, Warszawa sprzedała f-ie Moritz Drach j-r, Wiedeń około 2.000 m³ błoków dębowych (od 35 cm. wzwyż).

W tych dniach zakupione zostały przez przemysłowców holenderskich obszary drzewostanu bukowego w Klimcu i Smorzu (Małopolska wschodnia) od zarządu dóbr i lasów fundacji hr. Stanisława Skarbka. Lasy te oddalone są od Skolego o 42 klm. Holendrzy zakupili cały drzewostan bukowy na obszarze 5 tys. morgów, na przeciąg lat 25 i płacić będą za prawa eksploatacji rocznie blisko 110 tys. zł. Celem ułatwienia eksploatacji holendrzy zbudują kolejkę linową ze Smorza do Skolego, lub do Oporca. Biura centralne holendrów znajdować się będą w Klimcu. Ze względu na dużą odległość od stacji kolejowej lasy te nie były nigdy dotychczas należycie eksploatowane.

Informacje

Wzrasta zapotrzebowanie Niemiec na podkłady sosnowe, za które proponują cenę loco wagon granica sh. 4.7 za I a.

Państwowy Instytut Eksportowy komunikuje (Kom. Inf. Nr. 27):

Firma angielska pragnie uzyskać przedstawicielstwo sprzedaży polskich dykt na Anglję.

Istnieje możliwość sprzedania znacznej ilości dębowych beczułek do Anglji.

Firma angielska pragnie nabywać w Polsce dębowy materjał tarty, ewentualnie uzyskać przedstawicielstwo firmy polskiej na ten artykuł.

Bliższych informacji udziela P. I. E. w Warszawie, ul. Elektoralna 2.

Upadłości

W ostatnich tygodniach popadła w trudności płatnicze f-a Stahnsdorf, Gdańsk na skutek czego weksle jej w sumie około miljona guldenów gdańskich zostały zaprotestowane. Według wszelkiego prawdopodobieństwa pretensje wierzycieli zostaną uregulowane zaledwie w wysokości 10%.

W związku z tem krążą pogłoski o bankructwie jednej z najpoważniejszych firm gdańskich, posiadającej rozgałęzione interesy i przedsiębiorstwa w Polsce. Jak się zdaje są to jednak tylko chwilowe trudności, wynikające z ogólnej ciężkiej sytuacji przemysłu drzewnego i że trudności te wobec należytych materjalnych podstaw danej firmy zostaną przez nią przezwyciężone już w najbliższym czasie.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że w mowie będąca firma Slaweit chce uznać udzielone jej przez polskich kupców zaliczki na zakupiony u niej towar tylko w 50%, resztę zaś pozostawić na razie w zawieszeniu bez ściślejszego określenia czy i kiedy lub w jakiej wysokości będzie ona uznana. Należy w związku z tem wyrazić nadzieję, że tak poważna dotychczas firma poinformuje swych wierzycieli co do tego przynajmniej, czego mogą się oni spodziewać i obznajmi ich dokładniej ze stanem swych interesów.

W Królewcu zostało wdrożone na skutek protestu weksli postępowanie upadłościowe przeciw f-ie Sandelovsky.

Ruch towarowy w Gdańsku.

Rada Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku komunikuje nam obrót towarowy morski w porcie Gdańsk, za miesiąc maj b. r. jak następuje:

	Przybyło	Wybyło
Środki żywności bez niżej wymienionych	4.131	3.245
Zboże . . .	42.973	610
Cukier . . .	—	2.141
Sledzie . . .	1.220	—
Nawozy sztuczne i chemikalje . .	24.098	1.520
Drzewo . . .	—	77.106
Cement . . .	—	9.120
Materj. budowlane .	3.210	—
Węgiel . . .	—	417.354
Łom	47.699	—
Żelazo wsz. rodzai .	1.162	—
Rudy . . .	32.540	—
Inne towary . .	3.295	12.665
Razem . .	160.328	523.761

Ceny drewna w Polsce

Gatunek	SORTYMENT	Jednostka	Warszawa hurtowo loco wagon	Warszawa loco skład detal.	Rynek eksport. przeciętne ceny loco wagon stacja	Rynek eksport. przeciętne ceny cena	Wilno loco wagon stacja	Wilno cena	Wołyń i Polesie loco wagon stacja	Wołyń i Polesie cena	Wschodnia Małopolska loco wagon stacja	Wschodnia Małopolska cena	Zachodnia Małopolska loco wagon stacja	Zachodnia Małopolska cena	Polska Zachodnia loco wagon stacja	Polska Zachodnia cena	UWAGI
Sosna	bloki okr. od 30 cm. w cienkim końcu	1 m^3			zał.	—	zał.	—	zał.	—							
	dłużyce (sztuka przec. 1 m^3)	„			„	sh. 20	„	sh. 20	„	sh. 20							
	bloki tarte	„			gran.	mk. 90-94				160							
	deski i bale stolarskie	„	zł. 130-150	zł. 180	„						zał.	zł. 120					
	„ stolarskie boczne bez sęków	„	150-160	190		mk. 87-89				170			Kraków	zł. 160			
	„ środkowe	„			„	mk. 50											
	„ i bale ang. u. s.	1 std.					Wilno	£ 9-10	„	Ł 10—11	zał.	£9.25-9.75					
	„ obrzynane 1/2" do kantu	1 m^3	85-90	115													
	„ „ 3/4" i 4/4"	„	90-95	120						zł. 80-85							
	„ „ 5/4" i 6/4"	„	110-115	130						zł. 100-110	zał.	zł. 95					
	bale obrzynane 2", 2½", 3"	„	120	140									Kraków	zł.105-110			
	deski wagonowe niem.	„			gran.	mk. 63					zał.	zł. 108					
	bale wagonowe niem.	„			„	mk. 60											
	kantówka obrzyn. niewym.	„	120	140					zał.	zł. 100	„	$ 10.5-11					
	„ wym. dł. do 7 m. s. do 20 cm.	„	130														
	„ ciosana	„	80	105													
	łaty (również świerkowe)	„	115-120	140							zał.	zł. 80-95					
	deski heblowane i szpuntowane	„	130	160			Wilno	zł. 110		zł.100-110							
	słupy telegraficzne i maszty	„			zał.	sh. 23-24	„	sh. 23		sh. 24							podkłady sosnowe f-co gran. sh. 4.7
	kopalniaki	„			„	$ 3			zał.	$ 3.00	zał.	$2.70-2.80					
	sleepry	1 szt.			Gdańsk	sh. 9.4-9.5	zał.	sh. 9									
	podkłady I-szy typ	„			zał.	zł. 8.20-8.30			„	$ 0.92							
Świerk	dłużyce	1 m^3			zał.	sh. 18	zał.	sh. 18			zał.	$4.00-4.60					
	deski	1 std.					Wilno	£ 8-9									
	bale	„			Gdańsk	£ 10.10					„	$ 43-48					
	papierówka	1 mp.			zał.	$ 2.90	Prostk.	$ 3.5-3.6			zał.	$ 2.5-2.6	Makosz.	$ 3.50			
Dąb	okrąglaki fornierowe . . I-szej kl.	1 m^3			zał.	£ 9				£ 9							
	„ od 50 cm. wzwyż „ „	„			„	£ 5.10			zał.	£ 6							
	„ od 40 do 49 cm. „ „	„			„	sh. 70-75			„	sh. 70-75							
	„ od 30 do 39 cm. „ „	„			„	sh. 55-60			„	sh. 52-60							
	materjał tarty odziomkowy w blok.	„			Gdańsk	£ 4.15			Gdańsk	£ 4.10-5	zał.	$ 20-26					
	„ stolarski wszystkich grub.	„	175	230	„				zał.	Ł 3-3.5		$ 17-22	Kraków	zł. 170-190			
	„ 1" posadzkowy	„	150														
	kloce belgijskie	1 szt.			„												
	towar paryski	1 m^3						£5.10-5.15	„	£ 4-7	zał.	zł. 225					
	podkłady typ pruski	1 szt.			„	$ 1.50						$ 1.50					
	bindry	wykł.			„	$ 12.25											
	klepka	„			Gdańsk	£ 12	zał.	£ 12									
	fryzy								„	Ł 5	zał.	$ 24-26					
	plan sony	st.kub.			zał.	sh. 4											
jesion	kloce bez sęków od 35 cm. w cienk. k.	1 m^3			zał.	sh. 50					zał.	zł. 120					
	stolarka wszystkich grubości	„	220	260							„	zł. 175					
grab	kloce bez sęków od 25 cm. w cienk. k.	1 m^3			zał.	sh. 25											
	stolarka wszystkich grubości	„	160	200													
olcha	kloce bez sęków od 25 cm. w cienk. k.	1 m^3			zał.	sh. 35-36	zał.	sh. 36-37	zał.	sh. 38	zał.	zł. 70					
	stolarka wszystkich grubości	„	90-110	140													
brzoza	kloce bez sęków od 25 cm. w cienk. k.	1 m^3			zał.	sh. 25	zał.	sh. 24-25		sh. 25							
	stolarka wszystkich grubości	„	110	150													
buk	kloce bez sęków od 30 cm. w cienk. k.	1 m^3			zał.						zał.	$ 6-6.50					
	stolarka wszystkich grubości	„	140	190								$ 11.50-12	Kraków	zł. 80-90			
osika	kloce bez sęków od 25 cm. w cienk. k.	1 m^3			zał.	sh. 30	zał.	sh. 30	zał.	sh. 30	zał.	zł. 65					

Udział drzewnictwa w Powszechnej Wystawie Krajowej 1929 r. w Poznaniu

Ogół przemysłowców naszej branży nie docenia znaczenia propagandowego solidnych imprez wystawowych i nie chce uwzględnić potęgi reklamy i korzyści dla samych wystawców.

Powszechna Wystawa Krajowa w 1929 r. w Poznaniu ma na celu zademonstrowanie dorobku kulturalnego i gospodarczego dziesięcioletniego niepodległego bytu naszego Kraju i jest poniekąd wstępnym egzaminem przed wszechświatową wystawą, projektowaną w Warszawie w latach przyszłego dziesięciolecia.

Polskie materjały drzewne za rok ubiegły dały około 25°/₀ wpływów walut zagranicznych z eksportu, a mogłyby dać znacznie więcej, gdyby nasz przemysł i kupiectwo zdobyło się na wysiłek nawiązania bezpośredniego kontaktu z krajami spożywającemi drewno.

Wystawa w Poznaniu i specjalny Pawilon Przemysłu Drzewnego, który zaprojektowany jest nader udatnie i efektownie, powinien zgromadzić elitę naszego drzewnictwa. Nasz Pawilon będzie niejako biletem wizytowym dla cudzioziemców, którzy będą mieli możność w skoncentrowanej formie zrobić przegląd produkcji przemysłu drzewnego, zorjentować się bezpośrednio w naszych bogactwach drzewnych oraz zachować adresy poważnych przedsiębiorstw.

Zarząd grupy i Pawilonu Przemysłu Drzewnego projektuje wydanie wzorowego katalogu wystawców i spisu przemysłowców i kupców drzewnych w nader efektownej szacie nietylko w języku polskim lecz i w językach zachodnio-europejskich. Zwiedzający będzie miał możność naocznie uprzytomnić sobie opisową część naszego katalogu — przy oglądaniu poszczególnych stoisk.

Wszelkich szczegółów udziela Komitet Wystawowy, Warszawa, Nowy Świat 27 m. 3, tel. 173-20 i pełnomocnik inż. Fr. Borsuk - Warszawa, ul. Zielna 24/61 (tel. 260-80).

Cena metra ² powierzchni użytkowej stoisk wynosi przeciętnie 300 zł. Przy deklaracji wystawca wpłaca 50°/₀ należności, a drugą połowę do 19 grudnia 1928 r. /Przyjmowane są również weksle/.

Zakończenie budowy Pawilonu projektuje się na 1 grudnia 1928 r., wykończenie i ustawienie eksponatów winno być dokonane w czasie od 1 marca do 1 maja 1929 r Otwarcie Wystawy nastąpi 15 maja 1929 r.

Należy przypuszczać, że żadnej z poważnych firm w Pawilonie nie zabraknie.

W najbliszym numerze „Drzewa Polskiego“ podamy szczegółowe plany pawilonu drzewnego.

Umowy najmu dla gospodarki leśnej na Górnym Śląsku

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 18 marca 1928 r. w sprawie nadania zbiorowej umowie najmu dla gospodarki leśnej mocy obowiązującej dla wszystkich gospodarstw leśnych w górnośląskiej części Województwa Śląskiego:

Na podstawie § 2 Rozporządzenia Rady Komisarzy Ludowych Rzeszy niemieckiej z dnia 23 grudnia 1928 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych i załatwianiu zatargów zbiorowych pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) zarządzam co następuje:

§ 1.

Nadaje moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich gospodarstw leśnych w górnośląskiej części województwa Śląskiego zbiorowej umowie najmu dla gospodarki leśnej, zawartej w Katowicach dnia 8 października 1926 r. pomiędzy Związkiem Pracodawców Rolnych i Leśnych w województwie Śląskiem (Land und Forstwirtschaftlicher Arbeitgeberverband für die Wojewodschaft Schlesien) i Związkiem Robotników Rolnych i Leśnych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

Tekst powyższej umowy został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministra Pracy i Opieki Społecznej w „Monitorze Polskim" Nr. 26 z dnia 1 lutego 1928 r. (poz. 32), oraz w Gazecie Urzędowej województwa Śląskiego Nr. 6 z dnia 18 lutego 1928 r.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Śląskich.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Jurkiewicz.

Przeciwko pożarom leśnym

Coraz częściej powtarzające się pożary leśne skłoniły magistrat m. Grudziądza do wydania ostrych zarządzeń, mających na celu uchronienie majątku miejskiego przed klęską pożarów. Opierając się na art. 44 pruskiej ustawy polno-leśnej z r. 1880, magistrat m. Grudziądza postanowił karać grzywnę do zł. 1500 lub aresztu do 14 dni każdego, kto

1) zbliża się lub wchodzi do lasu z ogniem lub światłem odkrytem;
2) w lesie obchodzi się lekkomyślnie z ogniem, rozrzuca względnie opuszcza żarzące lub tlące się przedmioty;
3) pominąwszy wypadki przewidziane w § 360 Nr. 6 kodeksu karnego, w lesie względnie w niebezpiecznej bliskości lasu bez wyraźnego zezwolenia władzy kompetentnej ogień rozpala lub mając zezwolenie, rozpalonego ognia nie dosyć strzeże, zaniecha dostatecznego ugaszenia takowego lub zalania wodą pozostałe żarzewia;
4) pominąwszy wypadki przewidziane w § 360 Nr. 10 kodeksu karnego stawia opór władzy policyjnej, urzędnikom leśnym lub właścicielom przy zawezwaniu do pomocy ręcznej podczas pożaru lasu, mimo, że bez mniejszego dla siebie uszczerbku mógł był zawezwaniu zadość uczynić.

Jednocześnie magistrat m. Grudziądza zwrócił się do obywateli z wezwaniem, aby we własnym interesie zwracali sami uwagę na to, aby nikt nie palił ogni w obrębie lasów miejskich.

Przykład magistratu m. Grudziądza godny jest naśladowania przez wszystkie gminy miejskie i wiejskie, posiadające objekty leśne.

WIADOMOŚCI ZWIĄZKOWE

Z Rady Naczelnej Związk. Drzewnych

Kredyty.

Łącznie z projektem noweli do rozporządzenia Prezydenta Rzpltej o zastawie rejestrowym, opracowanym przez Mec. Szatensztejna, na terenie RN rozpatrywano projekt skombinowanej formy zabezpieczenia kredytów drzewnych, zgłoszony przez D-ra Battaglję, który został rozesłany czynnikom zainteresowanym do zaopinjowania. Obecnie opinje poszczególnych związków co do obu projektów stopniowo napływają do Biura RN i po ich skompletowaniu, będą poddane ponownemu rozważaniu celem ostatecznego ustalenia redakcji. W związku z tym projektuje się zwołanie specjalnej narady z udziałem wybitnych sił prawniczych.

Giełda Drzewna.

W d. 15/VI r. b. w Min. Przem. i H. odbyła się międzyministerjalna konferencja w składzie przedstawicieli: M. P. i H., M. Skarbu, M. Rolnictwa oraz przy udziale pp. Prezesa R. N. Z. D. A. Dąbrowskiego, D-ra Paneth'a, Dyr. Giełdy Zbożowo-Tow. we Lwowie, D-ra Głowackiego — Dyrekt. Giełdy Zboż.-Tow. w Poznaniu, Dyr. Doermana z Poznania i Inż. St. Ihnatowicza z R. N. Z. D. Konferencja ostatecznie uzgodniła tekst projektu Statutu Giełdy Drzewnej w Warszawie. W redakcji tej projekt zostanie przedłożony p. Ministrowi P. i H. do zatwierdzenia. Formalności związane z tem będą załatwione do lipca tak, że projektuje się otwarcie Giełdy w pierwszej połowie lipca r. b. Niezwłocznie po zatwierdzeniu Statutu zostanie on wydrukowany, aby zainteresowani odrazu mogli rozporządzać całością tych podstaw prawno - organizacyjnych na jakich Giełda Drzewna ma się wspierać i rozwijać swą działalność. Być może, że przyczyny niezależne od woli organizatorów zmuszą termin otwarcia Giełdy przesunąć na czas późniejszy. W każdym bądź razie Rada Nacz., koncentrując u siebie całą akcję powołania do życia Giełdy Drzewnej w Warszawie, ostateczny termin jej otwarcia poda do publicznej wiadomości. Bądź co bądź zainteresowane sfery drzewiarzy winny już teraz przygotowywać się do wzięcia jaknajliczniejszego udziału w akcie otwarcia Giełdy Drzewnej w Warszawie, gdyż jedynie od zorganizowanej i świadomej ich woli zależy, czy ta nowa placówka spełni doniosłe zadania, które przypadną jej w udziale i czy zrealizuje ona te nadzieje, jakie się wiążą z jej powstaniem, co wyraźnie zaznaczył pierwszy ogólnopaństwowy Zjazd Przemysł. i Kupc. Drzewnych Polski w styczniu 1927 roku w rezolucji o „Giełdach drzewnych".

Bank Drzewny.

Akcja zorganizowania Banku Drzewnego rozwija się normalnie. Obecnie poszczególne organizacje sfer drzewnych ustalają w swym łonie definitywne stanowisko co do podjętej inicjatywy, jednocześnie delegując swych oficjalnych przedstawicieli do Komitetu Organizacyjnego Banku. Dotychczasowa atmosfera życzliwej rezerwy stopniowo ale stanowczo przekształciła się w stan pozytywnego stosunku czynnego tak, że dalsze prace mogą być podjęte ze zdwojoną energją i rokują pomyślny wynik ostateczny.

Pow. Wyst. Krajowa.

Prace w zakresie zorganizowania udziału drzewiarzy w P. W. K. z okresu wstępnych narad i przygotowań przeszły w fazę realizacji powziętych postanowień. W najbliższych dniach zostaje wykończony szczegółowy projekt „Pawilonu Drzewnego" z kosztorysem, który będzie przedłożony do ostatecznego zatwierdzenia zarządowi P. W. K., poczem niezwłocznie Komitet Wystawowy na Radzie Naczelnej przystąpi do budowy jego przy pomocy firmy budowlanej, która utrzyma się przy przetargu.

Upoważniony przez Radę Naczelną do zbierania zgłoszeń na wystawę w Pawilonie p. Inż. Fr. Borsuk przystąpił już do swych czynności i jedynie życzyć należy, aby szeroki ogół drzewiany, w dobrze rozumianym własnym interesie okazał Radzie Naczelnej i p. Inż. Borsukowi maksimum poparcia i dobrej woli gdyż od tego w dużej mierze zależy ostateczny wynik przedsięwzięcia. Akwizycja zgłoszeń posuwa się raźno naprzód tak, że Rada Nacz. na poczet należności za wydzierżawiony teren mogła już Zarządowi P. W. K. przekazać większą kwotę.

Projektuje się w związku z otwarciem Giełdy Drzewnej wybranie rozszerzonego plenum Komitetu Wystawowego przy udziale szerszego grona osób z pośród czynnych sfer drzewnych.

Taryfa celna.

W d. 20 i 21/VI r. b. odbyły się posiedzenia Podkomisji Drzewnej Komisji Rolnej dla gromadzenia materjałów do nowej taryfy celnej. Na porządku dziennym znajdowały się sprawy, związane z całokształtem polityki leśnej i drzewnej. Sprawy te zostały na podstawie zgłoszonych, przez poszczególnych członków podkomisji, referatów i tez omówione bardzo szeroko i wyczerpująco. W wyniku debat Podkomisja przyszła do wniosku, że wwóz drewna okrągłego (w stanie nieobrobionym) należy poddać pewnym minimalnym opłatom celnym w wysokości, któraby z jednej strony w dostatecznej mierze zabezpieczała rentowność krajowej produkcji leśnej, a z drugiej strony nie hamowała importu drewna okrągłego, niezbędnego dla rodzin ego przemysłu obróbczego i przetwórczego. Dalej ustalono, że cło wwozowe na drewno nawpółobrobione oraz uszlachetnione winno stanowić w zasadzie wielokrotność cła na drewno surowe, przyczem uznano, że podstawą dla ustalenia absolutnej wysokości tych ceł musi być uznaną zasada jaknajdalej idącej ochrony krajowego przemysłu drzewnego. W myśl tych zasadniczych uchwał zostaną zaprojektowane stawki celne w absolutnej wysokości w złotych. Praca ta ma być wykonaną do końca czerwca. Żądaniem zaprojektowania wysokości tych stawek Podkomisja Drzewna obarczyła przedstawiciela Rady Nacz. Zw. Drzew. oraz p. Inż. Fr. Borsuka ad personam.

Taryfa kolejowa.

Na terenie R. N. odbyły się d. 9 i 12/IV wewnętrzne konferencje, poświęcone rozpatrzeniu zagadnienia reformy taryf kolejowych towarowych, przy udziale delegatów poszczególnych zrzeszeń. Prace nad zredagowaniem ostatecznych wniosków i postulatów sfer drzewnych w sprawie projektowanej zwyżki taryfy kolejowej na drewno napotykają na poważne trudności, a to dlatego między innemi, że Binro Reformy taryf w Min. Kom. nie ustaliło jeszcze wysokości baremu nowych taryf, ani też różniczki pionowej. To też nie mogąc przesądzać jak się ukształtują projekty Min. Kom. co do wysokości baremu taryfowego Rada Naczelna w swych pracach musi zachować daleko idącą wstrzemięźliwość w swych sformułowaniach. Ku końcowi czerwca spodziewane jest zakończenie wewnętrznych prac Rady Nacz. nad sprawą w jej pierwszej fazie, poczem poczynione będą kroki na terenie Min. Kom. celem nadania realnego biegu życzeniom sfer drzewnych w dziedzinie reformy taryf kolejowych.

Sprawy bieżące.

Ze spraw bieżących Biura Rady Naczelnej wysuwają się ostatnio na czoło między innemi sprawy następujące:

1) Sformułowanie postulatów sfer drzewnych w związku z ustaleniem bezpośredniej taryfy związkowej polsko-włoskiej.

2) Kwestja rewizji traktatu handlowego z Włochami w zakresie stawek celnych i ożywienia zbytu drewna na rynkach włoskich.

3) Przygotowanie materjałów do traktatów handlowych z państwami Ameryki Płd., a mianowicie: Chile, Peru, Brazylja, ewentualnie Meksykiem.

4) Bardzo ważna sprawa doprowadzenia do pomyślnego wyniku interwencji w Min. Komun. w sprawie nie stosowania względnie dowolnego interpretowania i stosowania przepisów obecnie obowiązującej taryfy kolejowej przez Dyr. P. K. P. w Stanisławowie.

5) Wyjaśnienie pozytywne na terenie Min. Pracy i Opieki Społ. żądania, przez podwładne mu organa na terenie woj. Białostockiego, urządzenia w halach tartacznych centralnego ogrzewania.

Osobiste.

Dyrektor Rady Nacz. p. Witold Czerwiński od 11/VI r. b. został powołany na 6-cio tygodniowe ćwiczenia wojskowe. Zastępuje go p. Inż. St. Ihnatowicz.

Dyr. Rady N. przyjmuje interesantów codziennie od g. 11 do 13, w soboty do 12. Delegaci i przedstawiciele związków, wchodzących w skład Rady Nacz. załatwiani są w ciągu całego dnia.

Sprostowanie. W zamieszczonem w Nr. 10 naszego pisma sprawozdaniu z odbytego w dn. 21 maja b. r. Walnego Zebrania Członków R. N. Z. D. w Polsce w wykazie osób powołanych przez Walne Zebranie do Komitetu Wykonawczego Rady Naczelnej, nie zamieszczono przez niedopatrzenie nazwiska p. L. Milsztejna z Warszawy, co niniejszem uzupełniamy.

Związek producentow terpentyny

W dniu 2 czerwca odbyło się organizacyjne posiedzenie Związku Producentów Terpentyny i Przetworów Drzewnych w Polsce. Związek jest stowarzyszeniem, które ma na celu obronę interesów zawodowych i popieranie chemicznej przeróbki drzewa.

Do Związku przystąpiły prawie wszystkie większe zakłady krajowe oraz Sekcja Producentów Terpentyny przy Związku Kupców w Białymstoku, która obejmuje około 120 małych terpentyniarni.

Do Zarządu weszli pp.:

Władysław Braunstein, prezes Polskiego Towarzystwa Gazowniczego, Inż. Henryk Czaplicki, radca Ministerstwa Skarbu, dyrektor Antoni Hulanicki sp. akc. „Jarot“, dyrektor Czesław Knoff, Zakłady Chemiczne „Grodzisk“ sp. akc., Inż. Józef Konopka, dyr. Związku Gospodarczego Gazowni, L. Mendeles, Sekcja Producentów Terpentyny i Smoły, Białystok, Inż. J. Miller, Zakłady Terpentynowe w Lublinie, Inż. Tadeusz Neuman, Zakłady Starachowickie, Dyrektor Zygmunt Porowski, sp. akc. „Terebenthen“, Dyrektor Mieczysław Siedlicki, Zakłady Przemysłowe Augustów, Dyrektor Aleksander Tupalski, p. M. Weinreb, Rafinerja Terpentyny, Lwów, Dyrektor Aleksander Waligóra, Zakłady Chemiczne „Wanda“, Krystynopol (Małopolska).

Lokal Związku mieści się w Warszawie przy ulicy Wiejskiej Nr. 18 m. 8, tel. 515-41

Pamiętnik Zjazdu Leśników

Już opuścił prasę „Pamiętnik IV Ogólnego Zjazdu Leśników Polskich“, który się odbył w Warszawie w październiku 1926 r.

„Pamiętnik“, wydany nakładem Związku Zawodowego Leśników w R. P. na ładnym papierze, ilustruje cały przebieg Zjazdu, obejmuje zgłoszone referaty, program, regulamin, na 253 str.

Wszyscy uczestnicy Zjazdu otrzymają go po uprzedniem wpłaceniu na konto Związku w P. K. O. Nr. 737 zł. 3.—tytułem zwrotu nadspodziewanie wielkich kosztów druku oraz po nadesłaniu dokładnego adresu do biura Głównego Zarządu, Warszawa, Nowy Świat 36 m.4.

Szczegółowe omówienie tego wartościowego wydawnictwa damy w jednym z najbliższych numerów naszego pisma.

* * *

Odpowiedzi Redakcji

Zach. Tow. Kraków. Za drzewo okrągłe w obrocie zagranicznym opłaca się tytułem podatku obrotowego 2% od uzyskanej ceny; jedynie drewno okrągłe, wysyłane do tartaków krajowych opłaca $^1/_2$% podatku obrotowego. Wobec tego pretensje Urzędu Skarbowego wobec Panów należy uznać za uzasadnione.

CENY OGŁOSZEŃ

TARYFA KRAJOWA

OKŁADKA I-sza str., dolny pas 30×200 mm — zł. 220.—, II-ga i III-cia str., 1/1 str. — zł. 420.—, 1/2 str. zł. — 250.—, 1/4 str. zł. — 150.—, IV-ta str. 1/1 str. zł. 400.—, 1/2 str. zł. 220.—, 1/4 str. zł. 120.—. Ogłoszenia wewnątrz numeru: za 1 milimetr jednoszpaltowy przed tekstem — gr, 80, w tekście — gr. 90, za tekstem — gr. 75, drobne — gr. 15 za słowo. Od cen powyższych żadnych rabatów się nie udziela. Za terminowy druk administracja nie odpowiada. Strona = 3 szpaltowa.

TARYFA ZAGRANICZNA, CENY W DOLARACH

OKŁADKA: I-sza str. dolny pas 30×200 mm 30.—, II-ga i III-cia str., 1/1 str. 45.—, 1/2 str. 30.—, 1/4 str. 20.—, IV-ta str. 1/1 str. 40,— 1/2 str. 25.— 1/4 str. 15.—. Ogłoszenia wewnątrz numeru: 1 milimetr jednoszpaltowy: przed tekstem 0.15, w tekście 0,20, za tekstem 0.15 drobne — 0.05 za słowo.

Wydawca: Spółka Wydawnicza Drzewna S-ka z ogr. odp.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Adam Łada-Bieńkowski.

Zakł. Graf. „ARBOR“, Warszawa, Solec 50, tel. 221-92